

Ekoskolu Vides ietekmju novērtējuma forma

Saturs

Ekoskolu Pamattēmas:

Enerģija
Transports
Atkritumi
Ūdens
Pārtika

Ekoskolu papildtēmas:

Skolas vide un apkārtnes / Mežs
Vide un veselība
Līdzdalība / Mācību saturs

Ekoskolu apkopojošās tēmas:

Bioloģiskā daudzveidība
Klimata pārmaiņas

Lietot, izmantojot paskaidrojošo informāciju Ekoskolu metodiskajā materiālā un Vides novērtējuma formas ievadā

Enerģija

1. Ievads tēmā

Ikdienā patērējot elektrību un ziemā siltumu, skola rada pieprasījumu pēc enerģijas ražošanas. Lai enerģijas ražošanai sadedzinātu mazāk dabasgāzes un citu fosilo resursu, svarīgi novērst nelietderīgu elektrības patēriņu. Svarīgi mācīt elektrības taupīšanas principus arī visiem skolas skolēniem, veidojot pamatu viņu rīcībām mājās.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Dienās, kad klase ir pietiekami gaiša, netiek ieslēgtas gaismas	reti				X		vienmēr
Klases, kurās gaisma tiek izslēgta, kad neviena tajās nav	0 – 10% (no visām klasēm)				X		100% (no visām klasēm)
Telpas, kurās izmanto efektīvas spuldzes (fluorescentās vai LED)	0 – 20%				X		100%
Telpas, kurās izmanto energoefektīvu sadzīves tehniku (A energoefektivitātes klase)	0 – 20%			X			100%
Telpas, kurās uzstādīti atgādinājumi par elektrības taupīšanu	0 – 10%					X	100%
Telpas, kurās logi ir tīri un nebloķē saulesgaismu	0 – 10%				X		100%
Klases, kurās datori paliek ieslēgti, kad ilgu laiku netiek izmantoti	100%				X		0 – 20%
Klases, kurās citas elektroierīces paliek ieslēgtas, kad tās nelieto	100%				X		0 – 20%
Klases, kurās datoru lādētāji paliek pievienoti pa nakti	100%			X			0 – 10%
Klases, kurās projektori netiek izslēgti, kad nav vajadzīgi	100%					X	0 – 20%
Telpas, kurās iespējams atsevišķi pielāgot radiatoru siltumu	0 – 10%				X		100%
Telpas, kur sildelementi un ventilācijas lūkas nav aizsegtas	0 – 10%			X			100%
Brīvdienās skolā tiek uzturēta zemāka temperatūra	nekad					X	bieži
Logi un durvis ir aiztaisīti un noblīvēti (nelaiž iekšā aukstumu pa šķirbām)	0 – 10%			X			100%
Telpas tiek vēdinātas, ziemas laikā plaši atverot logus	bieži				X		nekad
Vai vārot tēju un kafiju bieži daudz uzvārītā ūdens paliek pāri?	bieži				X		reti
Vai siltais ūdens krānos ir silts vai plaucējošs?	Plaucējošs				X		Silts
Vai iespējams regulēt ūdens temperatūru skolā?	nē				X		Jā, visur
Vai pie ūdens krāniem ir iespējams regulēt ūdens temperatūru?	nekur					X	visur
.....? (jūsu jaut.)							
.....?							
.....?							

3. Paradumu un attieksmju izvērtējums

Iesakām papildus novērtēt skolēnu zināšanas un attieksmi pret enerģijas taupīšanu. Šo aptauju izdalīšanu un apkopošanu iesakām uzdot skolēniem, apgūstot datu apstrādes un zinātniskā darba prasmes.

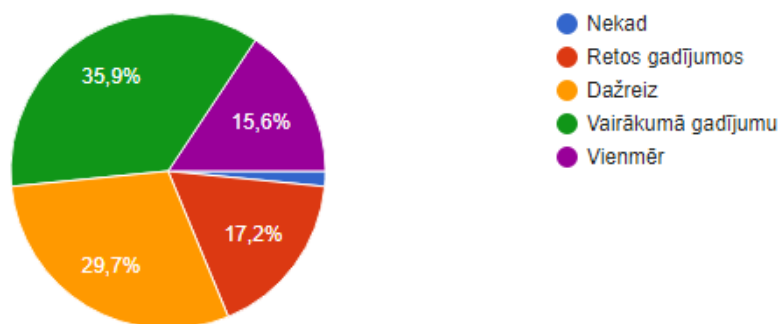
Kāpēc svarīgi taupīt elektrību? (mini divus iemeslus)
Cik bieži esot savās mājās tu rīkojies, lai taupītu elektrību?
- Nekad - Retos gadījumos - Dažreiz - Vairumā gadījumu - Vienmēr
Cik bieži esot skolā tu rīkojies, lai taupītu elektrību?
- Nekad - Retos gadījumos - Dažreiz - Vairumā gadījumu - Vienmēr
Ja vari, nosauc 3 vienkāršas rīcības, kas palīdz ietaupīt visvairāk elektrības!
Vai ikdienā īsteno vismaz 3 šādas rīcības, lai taupītu enerģiju?
- jā - nē
Vai ziemas laikā temperatūra skolas telpās tev liekas: a – pārāk augsta, bieži ir karsti b – nedaudz par augstu, jāstaigā bez džempera c – tieši laikā – ne par aukstu, ne par siltu d – pārāk zema, reizēm klasēs salstu
Vai tu vēlētos, lai ziemā skolā tiktu rīkotas “sildo džemperu dienas” – nedaudz pazemināta temperatūra un aicinājums saģērbties siltāk, lai samazinātu ietekmi uz vidi un pievērstu uzmanību resursu taupīšanai? a – jā, tās varētu būt 2 nedēļas, b – jā, ap nedēļu, c – jā, bet ne vairāk kā vienu dienu d – nē, man tas nepatīktu

1. Kāpēc svarīgi taupīt elektrību? (mini divus iemeslus)

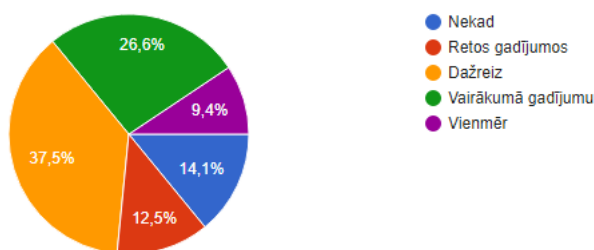
Lai jāmaksā mazāk,
Lai nebutu lieli reikini
1) lai ietaupītu naudu 2) lai mazāk tā būtu jāražo un jāpiesārņo gaiss
1. Lai tā būtu visu laiku. 2. Lai būtu mazāk jāmaksā.
Elektrību taupīt ir svarīgi, jo pasaulē var ražot laikā noteiktu daudzumu, un lai vajadzētu mazāk maksāt.
Lai nepiesārņotu dabu,
Lai lētāk maksātu
Lai mazāk būtu jāmaksā rēķini
Lai ietaupītu naudu
Lai nebūtu liels elektrības rēķins. Lai būtu ekonomiskāki.
Lai pasaulei labāk, un vel kautkas
Lai taupītu neatjaunojamus resursus/avotus, lai saudzētu vidi.
Lai nebūtu jāmaksā vairāk par nelietderīgu elektrības patēriņu.

Mazāk dabas aizskārums, ķīmisko vielu samazināšanā.
 lai dabu nepiesārņot
 Lai ietaupītu naudu. Lai kad vajag ir pieejams liels daudzums.
 Tas dārgi maksā, to ražojot kaitē videi.
 jo tas ir gan veselīgi gan cilvēki ir laimīgi.
 Lai to nepatērētu tik daudz enerģiju un nepiesārņotu vidi.
 Naudu taupītu .lai būtu saudzīgi.
 Lai nebutu tik daudz jamaksa, lai ietaupītu dabas resursus.
 Tāpēc, ka mazāk maksāt.
 Lai maksātu mazāk un, lai mazinātu kaitīgo ietekmi uz vidi.
 1. Lai ietaupītu naudu 2. Lai būtu labāk videi
 ietaupa naudu un labvēlīgi ietekmē klimatu.
 Lai neiztērētu dabas resursus. Un taupītu elektrību
 lai būtu mazāks rēķins
 Nezinu
 lai ietaupītu naudu un dabas resursus.
 Jo mazāk jamaksā un labāk zemei
 Lai mazāk jāmaksā rēķins un lai taupītu dabu
 Lai pasaule būtu dabiskāka un neietu bojā
 nezinu
 Lai netērētu naudu.
 Tādēļ, ka lai saudzētu vidi un ,lai nepatērētu daudz elektrības enerģiju
 Jo vairāk būš jāmaksā pa elektrību.
 Lai taupītu naudu, lai taupītu dabas resursus
 Svarīgi taupīt elektrību, lai palīdzētu videi, netērēt lieki naudu.
 lai par to iespējams nebūtu vairāk jāmaksā
 taupa naudu un elektrību
 Taupīt elektrību ir svarīgi, lai ietaupītu naudu un lai ietaupītu resursus.
 Lai dabai būtu labāk un, arī lai būtu mazāk jāmaksā.
 ietaupa naudu , un mazāka vajadzība uz dabas resursiem
 Mazāk posta dabu, Lai mazinātu klimata pārmaiņas.
 Lai ietaupītu naudu, lai netaisītu pasauli kaitīgu.
 lai mazāks rēķins
 Tas palīdz dabai un tā var ietaupīt naudu.
 Lai mazāk jāmaksā. Lai saudzētu dabu.
 1.Lai mazinātu klimata pārmaiņas.2.Lai taupītu naudu.
 . ietaupa ekoresursus un pasargā dabu vairāk
 Elektrību ir svarīgi taupīt, jo tad par ūdeni un elektrību būtu jāmaksā mazāk un tādējādi
 piekoptu energoefektivitāti,
 1) lai būtu mazāki izdevumi par elektrību; 2) ja no rītiem vāra kafiju elektriskajā kannā,
 ieteicams vārīt ūdeni, cik būs nepieciešams, bet ja vārīs pilnu tējkannu ar ūdeni priekš kafijas,
 tad būs lielāks elektrības patēriņš.
 Jātaupa elektrība, lai netiktu tik daudz resursi iztērēti. Taupot elektrību ietaupa arī naudu

2. Cik bieži esot savās mājās tu rīkojies, lai taupītu elektrību?

3. Cik bieži esot skolā tu rīkojies, lai taupītu elektrību?

4. Ja vari, nosauc 3 vienkāršas rīcības, kas palīdz ietaupīt visvairāk elektrības!

Izslēgt gaismu, ja to nelieto.

Ietaupi un nesledz ieksha visu laiku gaismu.

Kad iziet no telpas jāizslēdz gaismas. Ja nelieto elektroierīces tās ir jāatvieno no kontakta.

1. Jāizslēdz gaismas, kad nav vajadzīga. 2. Nelādēt telefonu naktī. 3. Izraut ierīces, ko nelieto.

Izslēgt gaismu kad pamet istabu, netecini daudz ūdeni, neliec telefonu visu laiku pie lādētāja.

izslēgt gaismu kad neesi telpā, ierīces ko neizmanto izrauj no rozetes,

Atvienot no rozetes vadus

Katru reizi kad izdari, noslēdz gaismu, izejot no mājām pārbaudi vai viss uzsprauts no kontaktligzdam

Izraut vadus no kontaktiem kad nelieto ierīces, izslēgt gaismas kad neviens neatrodas telpā, neatstāt telefonu pie lādētāja ja tas ir uzlādēts

Neatstāj ieslēgtu gaismu kad nav vajadzīgs. Atvērt aizskarus lai būtu telpā dienas gaismas.

Izmantot tikai kad vajag

Juuuuuuu

Izslēgt gaismu, ja izej no telpas, elektroierīces, kuras neizmanto, atvieno no kontakta, novērtē vai ir nepieciešams apgaismojums, piemēram, saulainā dienā.

Ejot ārā no telpas izslēgt gaismu, ja telpā nav neviena izslēgt gaismu un tam cilvēkam kurš telpā bija pēdējais aizrādīt, neatstāt rozetē iespraustas kontakt dakšas.

Izslēgt gaismu ja neatrodies istabā, Kad beidz lietot lādētāju izspraust no kontakta, ja iespējams izmantot priekšmetus kuriem ir vajadzīga elektrība.

Ejot ārā no istabas izslēgt gaismu. Neizmantošanas gadījumā no rozetes izraut pievienoto ierīci.

kad ir gaisa telpa tad nevajag ieslegt gaismu.Jaredzi kad ir atstata gaisma jaizslēdz.Nevajag pa liekam dedzinat elektrību.

Pēc sevis izslēgt gaismu. Neatstāt pie kontakta pieliktu datoru visu diennakti vai jebkādos citus vadus ,kas patērē enerģiju.

Gaismu slēdzu .Tv neskatu.dienā neslēdzu gaismu.

izslegt elektrību katra istaba no kuras tu izej

Nezinu

Izmantot LED spuldzes, izejot no telpas, izslēdz gaismu, rūpīgi izlasi sadzīves tehnikas lietošanas instrukciju.

1. Noslēgt uguni kad izej no telpas 2. Nedzest uguni pa velti

Izslēgt nevajadzīgās lampas, izraut no kontakta kontaktdakšas un atvienot no elektrības ierīces, kuras nelieto.

izslekt datoru kad neizmanto, neatstāt visu nakti lādēties telefonu ,izlēkt gaismu kad tev viņa nav vajadzīga

Izsledz gaismu

izslegt visas lampas kad ej arā no mājas,izraut no ligzdam vadus jo tas ari patēre

Izslēgt,nelietot un taupīt elektrību

izejot no istabas izslēdz gaismu, pa dienu neslēgt gaismu ja nevajag.

Izmantot saules gaismu, dienas laikā netērēt elektrību

Izslēgt gaismu pec aiziešanas

Sedet telefona.

Izslēdzot gaismas, kad dodies ārā no telpas, nomainot spuldzes uz taupīgajām spuldzēm, izmantojot dienas gaismu.

Izejot no istabas izslēdz gaismu, netērēt lieki apgaismojumu, ierīcēm kuras nelieto izsprauž no rozetes.

Izmantot vienu ierīci nevis vairākas vienā reizē, izslēgt ierīces kuras neizmanto taisīt valā žalūzijas

Kad izej no telpas izslēdz gaismu. Ja nelieto ierīces, izrauj tās no kontaktligzdas. Vairāk dodies ārā.

Izraujot kontaktus, izslēdzot gaismu, izmantojot sveces.

slēgt ārā gaismas kad iziet no istabas , neatstāj elektro ierīces ieslēgtas

Ja gatavo ēdienu jālieto vāks,jāizmanto ekonomiskās spuldzes,

Izslēgt iszstabā gaismu, ja tur neviens nav, nedarbināt veļas mašīnu un trauku mašīnu reizē un Dabūt solāros paneļus.

Izslēdzot gaismu kad ir gaišs.

Ja iet prom no mājas, ir jāizslēdz gaisma. Ja nav vajadzīgs, izslēgt gaismu un ierīces. Neslēgt gaismu un atvērt logu dienas laikā.

1.Telpas tiek izslēgta gaisma. 2.Efektīvu spuldžu izmantošana (LED) 3.Enerģijas taupoša sadzīves tehnika.

Atslēgt no elektrības ierīces, kuras tu neizmanto, lieto ekonomiski veļasmašīnu un trauku mašīnu,izslēgt nevajadzīgās gaismas un izmantot dabiskos apgaismojumus.

1) izslēgt gaismu, kad tā vairs telpā nav nepieciešama; 2) izņemt no kontakta vadus, ja ir pabeigta mobilo ierīču vai citu tehnoloģiju pilna uzlāde (izņemt ārā vadus, lādētājus pēc elektroierīču uzlādes); 3) vārot ūdeni elektriskajā kannā priekš tējas vai kafijas ieteicams vārīt ūdeni cik būs nepieciešams.

Dienas vidū nav vajadzīga ieslēgta gaisma, izejot no istabas, to izslēdz. Televizoru nevajag atstāt ieslēgtu, ja to neskatās. Neatstāt elektro ierīces ieslēgtas, ja tās nelieto.

Pavadi vairāk laika ārā, slēdz gaismu tikai vakaros, guli tumsā.

Vienmēr izslejšot gaismu, neatstāt datoru ieslēgtu, dienā neliotot gaismu

Izslēgt gaismu neatrodoties istabā, iegādāties energoefektīgas iekārtas, mazgāt drēbes vēsākā ūdenī

Dienā, kad ir gaišs neslēgt gaismu telpā. Kad nelieto kādu ierīci, piemēram, tējkannu izraut vadu no kontakta.

Izraut kabeļus no kontakta ja nelieto, izslēgt gaismu kad nav nepieciešams

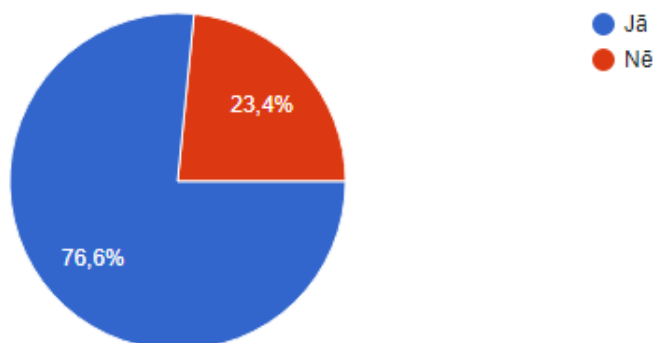
kad mazgā rokas taupi maz ūdeni, kad saulīte spīd ārā tad neslēdz gaismas, bezjēgā neturi kontaktus kontaktligzdās

nezinu

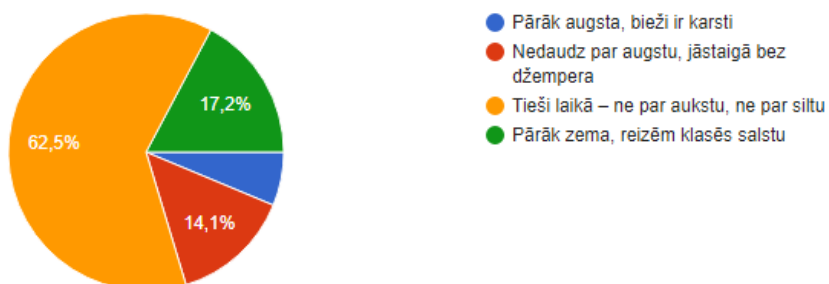
izslēgt gaismu ja ej prom, izraut vadus no rozetes ja neizmanto

Beizmantojot televizoru neslēgt iegādāto gaismas pa dienu un neatstāt kontaktos iesprauzdus vadus

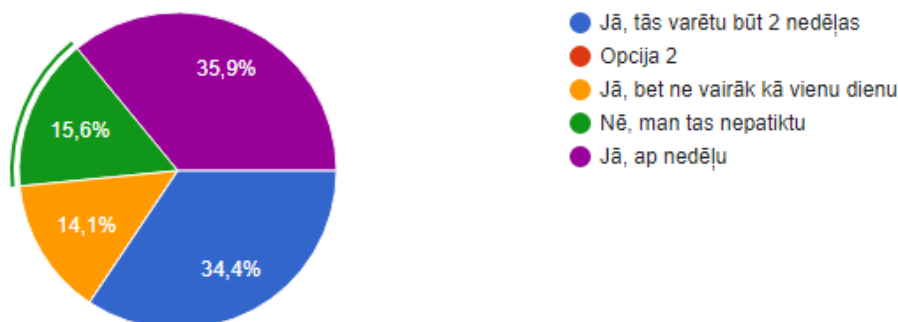
5. Vai ikdienā īsteno vismaz 3 šādas rīcības, lai taupītu enerģiju?

6. Vai ziemas laikā temperatūra skolas telpās tev liekas:

7. Vai tu vēlētos, lai ziemā skolā tiktu rīkotas “sildo džemperu dienas” – nedaudz pazemināta temperatūra un aicinājums saģērbties siltāk, lai samazinātu ietekmi uz vidi un pievērstu uzmanību resursu taupīšanai?

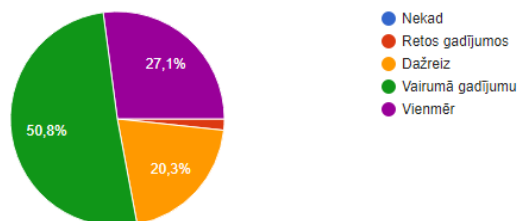

4. Jautājumi vecākiem

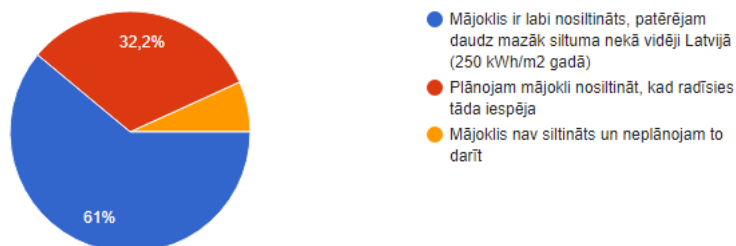
Jautājumu uzdošana vecākiem un atbilžu apkopošana ir samērā laikietilpīga, tādēļ to iesakām veikt tikai Zaļā Karoga līmeņa skolām. Vislabāk vecākiem jautājumus uzdot tieši Gada tēmā (vēlāk arī iepriekšējā Gada tēmā, lai salīdzinātu izmaiņas).

Vai ikdienā pievēršat uzmanību elektrības taupīšanai?	
- Nekad	- Retos gadījumos - Dažreiz - Vairumā gadījumu - Vienmēr
Vai esat apsvēruši iespēju nosiltināt savu mājokli?	
a – mājoklis ir labi nosiltināts, patērējam daudz mazāk siltuma nekā vidēji Latvijā (250 kWh/m ² gadā)	
b – plānojam mājokli nosiltināt, kad radīsies tāda iespēja	
c – mājoklis nav siltināts un neplānojam to darīt	
Ja nevēlaties mājokli siltināt, novērtēsim, ja uzrakstīsiet iemeslus šādam lēmumam	
Cik augsta temperatūra ir jūsu mājoklī ziemā?	Vidēji C
Cik būtiska jums liekas enerģijas taupīšana, lai samazinātu ietekmi uz vidi?	
a – ļoti būtiska	
b – tā ir svarīga, tomēr nav būtiskākā ietekme uz vidi	
c – enerģijas taupīšana nevar būtiski samazināt mūsu ietekmi uz vidi	

1. Vai ikdienā pievēršat uzmanību elektrības taupīšanai?

2. Vai esat apsvēruši iespēju nosiltināt savu mājokli?

3. Ja nevēlaties mājokli siltināt, novērtēsim, ja uzrakstīsiet iemeslus šādam lēmumam.

Mājoklis ir siltināts no iekšpuses, bet lai veiktu siltināšanu no ārpuses, tur vajag visas mājas iedzīvotāju piekrišanu un līdzekļus, jo dzīvojam dzīvoklī.

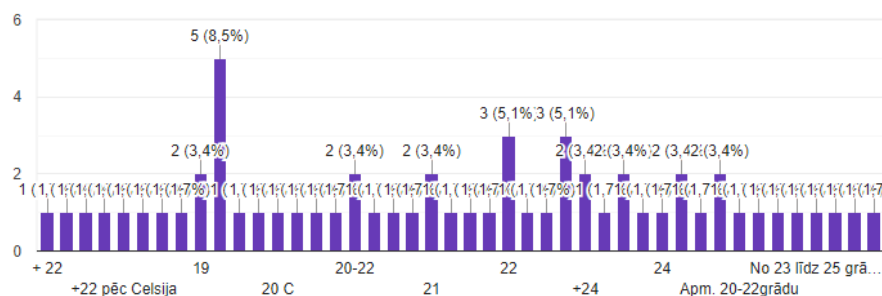
Mājoklis jau ir nosiltināts

Jaunas mājas buvniecība

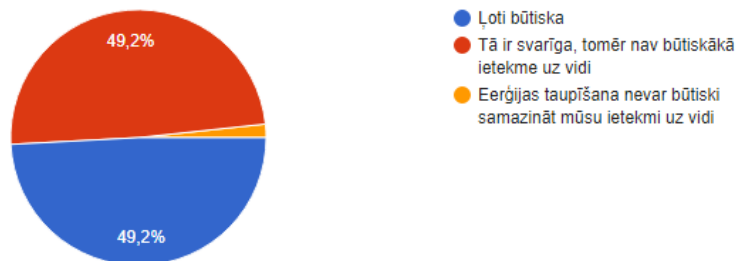
-

Finansiālu apsvērumu dēļ.

4. Cik augsta temperatūra ir jūsu mājoklī ziemā?

5. Cik būtiska jums liekas enerģijas taupīšana, lai samazinātu ietekmi uz vidi?

5. Pētījums

Izmantojot Vides izglītības fonda CO₂ kalkulatoru, aprēķini skolas radīto ietekmi uz klimata pārmaiņām, uzzini, kurās jomās tā ir lielākā un ko varētu darīt, lai to mazinātu. Vairāk informācijas – <http://co2.videsfonds.lv/ka-stradat>

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

	2015	2016	2017	2018	2019
Elektrības patēriņš oktobrī (kWh)	10885,32	10906,73	10953	6375	10678
Elektrības patēriņš gada laikā (kWh)	130002,66	135891	132850	111522	102661
Siltuma patēriņš novembrī (kWh)	56620	86100	58090	66820	84400
Siltuma patēriņš gada laikā (kWh)	569740	583580	557170	545920	504210
Skolas ietekme uz klimata pārmaiņām (tonnas CO ₂)					

	2020	2021	2022	2023	2024
Elektrības patēriņš oktobrī (kWh)	8549				
Elektrības patēriņš gada laikā (kWh)	89873,1				
Siltuma patēriņš novembrī (kWh)	76890				
Siltuma patēriņš gada laikā (kWh)	518940				
Skolas ietekme uz klimata pārmaiņām (tonnas CO ₂)					

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar enerģijas taupīšanu?</i>	• Mums ir efektīvas spuldzes; • Bieži tiek izslēgtas elektroierīces, ko neizmanto; • Ir atgādnēs pie slēdžiem;

	• Izslēdzam gaismu pēc sevis. • Var regulēt ūdens temperatūru krānos; • Varam regulēt siltuma daudzumu klasēs; • Skola nosiltināta un renovēta.
<i>Kuros jautājumos enerģijas tēmā nepieciešami uzlabojumi?</i>	• <i>Skolēniem ūdens krānos jāmacās regulēt ūdens temperatūru.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai enerģija tiktu izmantota lietderīgāk?</i>	• <i>Aizrādīt skolēniem, arī skolotājiem, ja gaišā laikā klasē deg gaisma.</i>

Transports

1. Ievads tēmā

Skolēni var nokļūt uz skolu dažādos veidos – gan ar vecāku auto, gan skolas vai sabiedrisko transportu, ar velosipēdu vai kājām. Dažiem skolēniem auto ir vienīgā iespējamā izvēle. Tomēr daudzos gadījumos Ekoskolas var veicināt ceļu līdz skolai veikt ar videi draudzīgajiem pārvietošanās veidiem, kas var uzlabot arī garastāvokli un veselību.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik droša ir satiksme skolas apkārtnē?	Ir bīstami posmi			X			Satiksme ir mierīga un droša
Cik skolēnu dodas uz skolu ar velosipēdu vai kājām?	Mazāk kā 5%			X			Vairāk kā puse
Cik skolēnu dodas uz skolu ar velosipēdu, kājām vai sabiedrisko transportu?	Mazāk kā 10%				X		Vairāk kā 90%
Cik skolotāju ierodas uz darbu ar automašīnu, braucot vieni?	Vairāk kā 90%		X				Mazāk kā 10%
Cik daudz vecāku paņem arī kaimiņu bērnus, braucot uz skolu ar savu auto?	Mazāk kā 10%		X				Vairāk kā puse
Vai skolā ir pietiekami daudz drošu velonovietņu?	Nav drošu novietņu					X	Novietnes ir drošas pietiekami daudz
Vai skolā ir notikušas velosipēdu zādzības?	Jā, regulāri					X	Nav notikušas
Cik bieži skolā mācību ekskursijas notiek ar velosipēdiem, izbraucienā vietā tiek rīkoti pārgājieni?	Ļoti reti		X				Ap trešā daļa no ekskursijām
Vai apmeklējot Ekoskolu pasākumus notikusi sadarbība ar citām skolām, lai brauktu kopā, izmantotu transportu efektīvāk?	Nav notikusi nemaz		X				Notiek bieži
Cik liela daļa skolēnu iegūst velobraucēja apliecību?	Mazāk kā 10%			X			Gandrīz visi
Cik tuvu skolas ieejai tiek izlaisti ar automašīnām atvestie bērni, radot veselības riskus no izplūdes gāzēm?	Pie pašas skolas ieejas			X			Izlaišana notiek vismaz 100 m no skolas
Vai skolas tuvumā apstājušās mašīnas izslēdz dzinēju un nepiesārņo gaisu, ja nākas ilgāk gaidīt bērnus?	Bieži neizslēdz			X			Vienmēr izslēdz, ir atgādinošas zīmes
Vai skolas pārtikas iepirkumā ņemts vērā, cik tālu vesti produkti?	Nav ņemts vērā				X		Ņemts vērā
Cik bieži skolā notiek pasākumi vai nelielas akcijas, kas aicina ierasties skolā ar kājām, velo vai sabiedrisko transportu?	Nenotiek			X			Notiek reizi mēnesī
.....? (jūsu jaut.)							
.....?							
.....?							

3. Paradumu un attieksmju izvērtējums

Iesakām papildus novērtēt skolēnu zināšanas un attieksmi pret ilgtspējīgu pārvietošanos.

Kāpēc svarīgi pārvietoties ar kājām un velosipēdu? (mini divus iemeslus)
Vai tev šķiet, ka pieaugot, ja varēsi to atļauties, tev noteikti piederēs automašīna ikdienā? - jā - nē
Kāpēc, tavuprāt, svarīgi pēc iespējas biežāk izvēlēties sabiedrisko transportu automašīnas vietā?
Vai tev šķiet, ka ceļā uz skolu būtu nepieciešami kādi uzlabojumi, lai padarītu iešanu uz skolu drošāku un patīkamāku? Ja jā, kādi tie būtu?
Vai tev šķiet, ka ceļā uz skolu vai pašā skolā būtu nepieciešami kādi uzlabojumi, lai padarītu braukšanu ar velosipēdu uz skolu drošāku un patīkamāku? Ja jā, kādi tie būtu?

1. Kāpēc svarīgi pārvietoties ar kājām un velosipēdu? (mini divus iemeslus)

No mašīnam nāk sliktie dūmi un pastaigāties ir veselīgi
Lai būtu veselīgāks dzīves veids. Lai ar mašīnu nepiesārotu dabu
Jo braucot ar mašīnu piesārņojas gaiss
1. Var ieelpot svaigu gaisu. 2. Pastaigas nāk par labu veselībai.
Lai būtu veselīgāks, netērē degvielu.
Lai nepiesārņotu vidi ar izplūdgāzēm,
Svaigs gaiss, aktīvi kustēties
Lai apkārtējo gaisu nepiesārņotu ar visādām smakām, kaitīgi elpot to visu ir
Tas ir labi veselībai (kustības) un tas ir ekoloģiski (nav izplūdes gāzu no mašīnām)
Esi aktīvāks, un nepiesārņo dabu
Tapeč ka vajag
Lai mašīnu izplūdes gāzes neradītu kaitējumu videi un mums pašiem. Cilvēkam ir nepieciešama aktīva kustība
Lai samazinātu naftas patēriņu, tas ir veselīgi.
Jā, Jo netiek izmantota naftas apstrādāti produkti. Tie nepiesārņo vidi.
Lai ieelpo svaigu gaisu
Lai netērētu naudu. Lai sportotu un dabūtu svaigu gaisu.
Jo mašīnas dūmi kaitē videi un mašīna patērē degvielu, kas ražojas rūpnīcās un rūpnīcās arī kaitē videi.
Tas ir sportam un veselībai.
Lai tik ļoti nepiesārņotu vidi. Tas ir veselīgāk gan mums, gan dabai.
Vidi nemēslošu. Būtu sportisks
Labi veselībai, ietaupa naudu.
Tāpēc, ka tas ir veselīgi tavam ķermenim.

Lai neradītu kaitējumu dabai.

1. Lai nepiesārnotu gaisu ar automašīnas izplūdes gāzēm 2. Un paša veselības dēļ
Nepiesārņo dabu un uzlabo savu veselību kustoties.

Nav svarīgi

lai taupītu naudu un būtu veselīgs dzīves veids

Nezinu

Lai nepiesārnotu vidi.

taupi benzīnu, un taupi zemi

Lai nebojātu gaisu ar mašīnas izplūdēm

Tāpēc, lai netērētu degvielu un nepiemēslotu dabu

Lai mums būtu kāds sportiņš

Netērē naudu. Nepiesārņo dabu

Lai neaizvietotu gaisu ar šo mašīnas gāzi, benzīnu un ejot ar kājam un braucot ar riteni ir ļoti veselīgi.

Jo benzīns ietekmē zemi...

Sevis paša veselības dēļ, lai nepiesārņotu gaisu, braucot ar mašīnām u.t.t.

Jo mašīnas izdala izplūdes gāzes, kas piesārņo, bet braucot ar riteni vai ejot ar kājām tu neko nepiesārņo, tu palīdzi sev darot fiziskās aktivitātes.

svarīgi ir lai nepiesārņotu gaisu un mazāk izmantot mazāk naftas, benzīna

veselīgi un nerodas CO₂

Svarīgi pārvietoties ar kājām vai velo, lai ietaupītu degvielu un lai nerastu liekas izplūdes gāzes.

Lai nepiesārņotu dabu, lai būtu veselīgs dzīves veids.

vairāk nodarbojās ar sportu, un mazāk CO₂ izmešu no samazinātu mašīnu daudzumu

Uzlabo veselību, pozitīva ietekme uz apkārtējo vidi

Nebojā vidi, kustības.

ar mašīnu braucot jāgaida luksoforos

Jo no mašīnām nāk gāze.

Lai būtu treniņš. Lai netērētu degvielu.

Jo tā ir drošāk.

Lai nepiesārņotu dabu un sportu

Pārvietoties ar kājām vai velosipēdu ir svarīgi, jo tā mēs ne tikai uzlabojam savu veselību, bet arī atstājam labvēlīgu ietekmi uz klimatu.

1) neradīsies gaisa piesārņojums; 2) pārvietojoties ar kājām un velosipēdu tiek ievērots veselīgs dzīvesveids

Svarīgi pārvietoties ar kājām, jo tad nepiesārņo apkārtējo vidi. Tās ir fiziskās aktivitātes, kas ir veselīgas.

Tas ir veselīgi, nepiesārņo dabu.

Transports piesārņo gaisu

Lai nepiesārņotu dabu, tas ir veselīgāk

Jo tas ir veselīgāk un ekoloģiskāk.

Mazāk izplūdes gāzes, veselīgāk

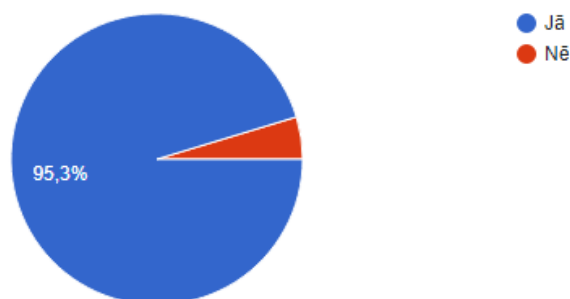
mašīnas dūmi ir kaitīgi mūsu svaigajam gaisam un arī dūmi palielina melno caurumu

Lai nepiesārņotu dabu

tas saudzē dabu kā arī veselību

Braucot ar mašīnu izdalās gāzes piesārņo dabu

2. Vai tev šķiet, ka pieaugot, ja varēsi to atļauties, tev noteikti piederēs automašīna ikdienā?

3. Kāpēc, tavuprāt, svarīgi pēc iespējas biežāk izvēlēties sabiedrisko transportu automašīnas vietā?

nezinu

Nezinu

Jo sabiedriskajā transportā ir vairāk cilvēki un ir izdevīgāk

Netērē benzīnu vai degvielu.

Jo tas ir dabai draudzīgāk

Ietaupīs degvielu.

Jo tas daudzos gadījumos ir lētāk.

Nav ne jausmas

Sabiedriskais transports pārved vairāk cilvēku vienlaikus kas ietaupa resursus. Un no tā ir lielāks ieguvums.

Jo tevi aizved līdz noteiktam punktam, un tālāk jāiet ar kājam..

Es labāk Ar behu braucu nevis autobusu.

Jo 1 sabiedriskais transports nerada tik lielu piesārņojumu, cik, piemēram, 7 automašīnas.

Jo ar sabiedrisko transportu var pārvietoties vairāk cilvēku nekā ar vienu automašīnu, un abu transportu naftas patēriņš ir vienāds.

Jo ierobežots cik daudz sabiedriskie transporti iet un ved vairākus cilvēkus pie viena.

lai pēc iespējas mazāk dūmus izraisīt

Lai var pagulēt.

Jo vairāki cilvēki brauc ar VIENU transportu, nevis katrs ar savu izraisot vairāk mašīnu dūmus.

jo ja cilvēkam ir servisa un jātiek uz Rīgu tadvar samaksāt un doties.

Braucot ar sabiedrisko transportu mazāk piesārņo vidi nekā ar automašīnu.

Lai benzīnu mašīnai netērētu.

Mazākas izmaksas.

Tāpēc, ka varbūt var ietaupīt naudu

Jo tas nav tik kaitīgs.

Lai mazāk patērētu degvielu

Vairāk cilvēku var pārvietoties ar sabiedrisko.

Labāk sava mašīna
Lai nepiesarnotu vidi.
jo 1 mašīna lien 4 cilvēki bet autobusa 30
Jo tad, gaisu jauc tikai viens autobuss, nevis vairākas mašīnas.
Mazāk patērē līdzekļus
Mazāk piesārņo dabu
Es uzskatu, ka automašīna un sabiedriskais transports jaizmanto tiešām svarīgās darbības
vai talos braucienos.
Ātrāk var nokļūt uz savu vēlamo vietu
Mašīnā var atrasties mazāk cilvēki. Ja katrs cilvēks, kas pārvietots ar mašīnām, tas vairāk
piesārņotu gaisu, vidi, arī lielāki sastrēgumi.
Jo vairākus cilvēkus ved vienā transportā, kas samazina mašīnu, tajā pašā laikā izplūdes
gāzes.
jo ar autobusu brauc vairāki cilvēki un tad tiks mazāk degvielas
es nezinu
Ir svarīgi to darīt, lai nerastos izplūdes gāzes.
Lai mazāk piesārņotu dabu.
jo vairāk cilvēku var pārvietoties ar vienu un to pašu transportu līdzekli
ietaupīs ģimenes budžetu
lai nebūtu tik daudz tērēšanas.
nav jāmaksā pa degvielu.
nezinu.
Manuprāt, tāpēc jo, tad mazāk tērē degvielu.
Jo tas rada troksni.
Jo tas ir veselīgāk dabai
Sabiedrisko transportu automašīnas vietā izvēlēties biežāk, jo tā mēs ietaupīsim degvielu.
jo automašīna patērē vairāk degvielas nekā sabiedriskais transports (autobuss, tramvajs u.c.)
Jo braucot ar autobusu, daudzi cilvēki brauc tikai ar 1 transportlīdzekli, braucot katram ar
savu mašīnu, daudzi cilvēki brauc vairāk, nekā braucot ar autobusu.
Ekonomiskāk un dabai draudzīgāk.
Ar sabiedrisko transporta līdzekli, var braukt vairāki cilvēki vienlaicīgi.
Tas samazina izmešu skaitu
Jo tas ekonomiski ir izdevīgāk.
Taupīgāk
jo ar sabiedrisko transportu tiek aizvesti vairāki cilvēki nekā ar automašīnu
tas saudzē dabu
Mazāk piesārņo gaisu

4. Vai tev šķiet, ka ceļā uz skolu būtu nepieciešami kādi uzlabojumi, lai padarītu iešanu uz skolu drošāku un patīkamāku? Ja jā, kādi tie būtu?

Nē
Nav
nav.
ne
Nē.

Ne

Lai pasaka, kur ir remonts, lai zin kur braukt, jo kad remonteja bija nesaprotami kur var iet
Nebūtipiemēram uztaisīt vairāk kur riteņus likt.

Visur jāievieš gaismas

Nevajag neko uzlabot.

trotoāri līdz manai mājai, ielu apgaismojums.

Gaismas

Mani viss apmierina

Nezinu. Neesmu nekad gājusi ar kājām uz skolu.

Šobrīd viss ir kārtībā un ir ērti tikt uz skolu, bet remontdarbu laikā ir mazliet grūtāk dēļ
nepbeigtā ceļa.

Labaks cels

Nē, viss jau ir procesā.

Nav viedokļa, jo uz skolu nonāku ar sabiedrisko transportu.

Man šķiet, ka nevajag nekādus uzlabojumus.

tāpat jau ir forši iet uz skolu

Es domāju, ka nē.

Jāskatas kur iet.

Nekadi

Nav tādas vajadzības

Jā, ātrāk salabotu celus

Ir labi.

nav ko mainīt ir jau droši

Nevajag

Sakārtotāka vide

esmu apmierināta

Ne

Nezinu

Mūsu skolas ceļš tiek labots, tad arī viss būs līdz galam kārtībā.

Visur piejams apgaismojums.

nav nepieciešami nevieni uzlabojumi

normāl ceļu un man uz skolu ir daudzli līkumi kur mani neredz un es neredzu to mašīnu

Man nebūtu vajadzīgi nekādi uzlabojumi.

Manuprāt nē

nav

Manuprāt, nē.

burgers

nē.

Iešanu uz skolu drošāku un patīkamāku var padarīt cilvēki.

Vairāk asfaltētu ceļu

Man šķiet, ka nebūtu nepieciešami nekādi uzlabojumi, jo manuprāt tā kā ir pašlaik ir ļoti labi.

Manuprāt, ceļā uz skolu nebūtu nepieciešami kādi uzlabojumi. Tāpatās ir labi, var iztikt ar to,
kas tagad ir pieejams :)

Apgaismojums visu ceļu uz skolu.

Es braucu ar autobusu.

Šobrīd ceļš uz skolu ir sakārtots

es braucu uz skolu ar mašīnu
vairs ne
šobrīd kad ceļš ir salabot mani apmierina
Nē tagad trotovārs ir kārtībā

5. Vai tev šķiet, ka ceļā uz skolu vai pašā skolā būtu nepieciešami kādi uzlabojumi, lai padarītu braukšanu ar velosipēdu uz skolu drošāku un patīkamāku? Ja jā, kādi tie būtu?

Nē
ne
Nav
Nē.
Pabeigt cela remontus
Nevajag
Jāierīko atsevišķās velo joslas
Nevajag neko uzlabot.
Nav.
trotuāri
Gaismas
Viss apmierina
Nezinu. Neesmu uz skolu braukusi ar velosipēdu.
Viss apmierina!
Velosipēdu un gajeju ATSEVISKI celini
Nē.
Nav viedokļa, jo uz skolu nonāku ar sabiedrisko transportu.
Nekas nav nepieciešams.
es jau nebraucu uz skolu ar velosipēdu es nemaku teikt.
Es domāju ,ka ir pietiekami droši.
Zemes ceļu būtu jātais par asfaltu.
nekadi
Nav tādas vajadzības
Ne, nav vajadzīgi uzlabojumi
Ir labi.
veloceļu
Ne
NE
ne nevajag uzlabojumus
Pabeigt krasta ielas remontus
Apgaismojums
manuprāt nevajadzētu
Ne
Vajadzētu drošākus ceļus jo savu riteni dēļ šiem ceļiem esmu salauzusi riteni divas reizes.
pagaidām kamēr labo ceļu, ir nedaudz sarežģīti braukt pa ceļa labo pusi.
Iespējams visur noteikts ceļš ritenbraucējiem.
nav nepieciešami nevieni uzlabojumi

vairāk sportu

Es ar velosipēdu nebraucu uz skolu.

Manuprāt nē

nav

Manuprāt, nē.

nav.

nē.

Braukšanu ar velosipēdu uz skolu drošāku un patīkamāku var padarīt ceļi.

Man šķiet ka ceļā uz skolu vai pašā skolā nebūtu nepieciešami nekādi uzlabojumi, jo pašlaik jau viss ir labi.

Manuprāt, ceļā uz skolu vai pašā skolā nebūtu nepieciešami kādi uzlabojumi. Ir labi tāpatās.

Nezinu

Braucu ar autobusu

Vajadzīgas riteņu novietnes

evisu dzīvo būtnu - augu, dzīvnieku, sēņu, un mikroorganismu sugu un to ģenētiskā daudzveidība uz Zemes

pārdomātākas riteņu novietnes

ķivere un aizsargi

4. Šajā tēmā vecāku aptauju jautājumi nav sagatavoti. Tomēr varat padomāt savai skolai aktuālas tēmas, par kurām noskaidrot viedokli.

5. Pētījums

Veiciet kājāmgājēju maršrutu izpēti! Tās mērķis ir apskatīt gājēju ceļus un trotuārus, kas ved uz skolu. Tas nozīmē iešanu pa šiem ceļiem, piezīmju veikšanu par to pozitīvajām un negatīvajām iezīmēm (piemēram, par ceļa segumu, sliktu apgaismojumu, bīstamiem krustojumiem). Līdzīgu pētījumu var veikt arī par velomaršrutiem, pirms tam uzzinot, kas ir galvenie apskatāmie maršruti, pa kuriem jaunieši ierodas skolā. Šo pētījumu rezultātus un ieteikumus svarīgi iesniegt pašvaldībā, lai situāciju uzlabotu.

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

	2015	2016	2017	2018	2019
Skolēni, kas oktobrī uz skolu dodas ar: kājām (%)			15	26	27
velosipēdu (%)			25	21	22
skolas vai sabiedrisko transportu (%)			10	18	20
automašīnu, kopā ar citiem skolēniem (%)			20	5	4
automašīnu (tiek vesti atsevišķi) (%)			30	30	27
Darbinieki, kas uz skolu dodas ar kājām, velosipēdu vai sabiedrisko transportu velosipēdu (oktobrī) (%)			45	30	35
Darbinieki, kas uz skolu dodas ar automašīnu braucot vairāki kopā (oktobrī) (%)			30	20	25
Darbinieki, kas uz skolu dodas ar automašīnu braucot tajā vieni paši (oktobrī) (%)			25	50	40

	2020	2021	2022	2023	2024
Skolēni, kas oktobrī uz skolu dodas ar: kājām (%)	26				
velosipēdu (%)	21				
skolas vai sabiedrisko transportu (%)	16				
automašīnu, kopā ar citiem skolēniem (%)	7				
automašīnu (tiek vesti atsevišķi) (%)	30				
Darbinieki, kas uz skolu dodas ar kājām, velosipēdu vai sabiedrisko transportu velosipēdu (oktobrī) (%)	30				
Darbinieki, kas uz skolu dodas ar automašīnu braucot vairāki kopā (oktobrī) (%)	20				
Darbinieki, kas uz skolu dodas ar automašīnu braucot tajā vieni paši (oktobrī) (%)	50				

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar videi draudzīgu transportu?</i>	• Skolai ir drošas velonovietnes; • Velosipēdiem pie skolas ir atrasties droši; • Daudzi skolēni brauc ar skolas (sabiedrisko) transportu.
<i>Kuros transporta jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	• <i>Pašlaik notiek Tallinas šosejas un, cerams, ka ap to esošās infrastruktūras remonts, tiks uzlaboti arī gājēju un velo celiņi.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	• <i>Atgādināt skolēniem par pareizu pārvietošanos pa velo un gājēju celiņiem;</i> • <i>Dodoties uz skolu, atgādināt par drošību, ņemot vērā pašreizējos remontdarbus.</i> • <i>Veikt pētījumu “Skolēnu ceļš uz skolu, izmantojot dažādus pārvietošanās līdzekļus”.</i>

Atkritumi

7. Ievads tēmā

Parasti mēs pat neapzināmies, kādus atkritumus radām un ko ar tiem darām. Atkritumu rašanos nosaka mūsu ieradumi rīkoties pierastajā veidā – tāpēc Ekoskolas uzdevums ir radīt tādu vidi, kurā rodas pieradums samazināt atkritumu rašanos, atkārtoti izmantot un pārstrādāt tos. Svarīgi arī domāt radošus risinājumus, lai novērstu atkritumu izmešanu tam nepiemērotās vietās.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai skolā izvērtējat, no kurām lietām varētu atteikties, kuras varētu nepirkt, lai pēc tam neradītu liekus atkritumus?	Nekad				X		Katru reizi
Vai skolā, pērkot lietas, izvērtējat to ietekmi uz vidi, iepakojumu, kalpošanas ilgumu, izmantošanas iespējas, izcelsmi u.tml.?	Nekad			X			Katru reizi
Vai izvērtējat, kuras no šķietami nevajadzīgām un ārā metamām lietām var lietot atkārtoti, saremontēt, pārveidot u.tml.?	Nekad				X		Katru reizi
Vai skolā ir iespēja apmainīties ar lietām? (Piem., grāmatām, apģērbiem, dažādām citām lietām.)	Nekad		X				Regulāri notiek šādas aktivitātes
Vai drukājot dokumentus tiek apdrukātas abas papīra puses?	Nekad					X	Bieži
Vai skolas pasākumos tiek lietoti vienreiz lietojamie trauki?	Bieži					X	Nekad
Vai skolēni bieži lieto vienreizējās glāzītes no dzērienu automāta?	Bieži				X		Gandrīz nekad
Vai skolēni bieži lieto vienreizējās glāzītes no ūdens automāta?	Bieži					X	Gandrīz nekad
Cik skolēnu lieto savu daudzreiz lietojamu krūzi, pudeli?	Mazāk kā 5%					X	Vairāk kā 80%
Cik daudz plastmasas atkritumu rodas skolotāju istabā?	Samērā daudz					X	nedaudz
Vai skolēni bieži pērk ūdeni plastmasas pudelēs?	Bieži			X			Gandrīz nekad
Vai skolēniem ir ērti pieejams dzeramais krāna ūdens?	Nav pieejams					X	Vairākās vietās
Cik, apmēram, plastmasas atkritumu uz vienu skolēnu rodas klases vakaros, ekskursijās, pārgājienos?	>4 atkritumu vienības					X	<1 atkritumu vienība
Cik no klasēm ir pieejamas kastes papīra atkritumu šķirošanai?	0%				X		100%
Cik no gaitenīiem ir pieejamas vietas plastmasas šķirošanai?	Nevienā		X				visos
Vai skolā ir pieejama informācija par atkritumu šķirošanu?	Nav				X		Vairākās vietās
Vai skolā ir atgādinājumi, kas veicina neradīt liekus atkritumus?	Nav			X			Daudzās vietās
Vai skolā ir iespēja kompostēt bioloģiskos atkritumus?	Nav				X		Gan pārtikas, gan lapu atkritumus
Cik bieži skolas apkārtnē tiek piesārņota ar atkritumiem?	Bieži, vajadzīga regulāra tīrīšana				X		Atkritumu nav
Vai skola iesaistās atkritumu piesārņojuma novēršanā un sakopšanā savā (apkārtnē piejūrā, mežā, utt.)	Neiesaistās					X	Vairākās aktivitātēs
Vai skolas pasākumos tiek palaisti gaisā baloni vai dalīti plastmasas aksesuāri?	Jā, bieži					X	Nekad
.....? (jūsu jaut.)							
.....?							

3. Paradumu un attieksmju izvērtējums

Iesakām papildus novērtēt skolēnu zināšanas un attieksmi pret atkritumu samazināšanu un šķirošanu.

<i>Kāpēc, tavuprāt, svarīgi samazināt plastmasas daudzumu mūsu ikdienā? (mini divus iemeslus)</i>
<i>Vai zini, kā jāšķiro atkritumi?</i> - jā - nē
<i>Vai savās mājās šķiro atkritumus?</i> - jā - nē - reizēm
<i>Vai savā skolā šķiro atkritumus?</i> - jā - nē - reizēm
<i>Kura no šīm, tavuprāt, ir svarīgākā rīcība, lai mazinātu atkritumu radītās problēmas?</i> - atkritumu izmešana tam paredzētās vietās - novērst un mazināt atkritumu rašanos - šķirot atkritumus
<i>Aptuveni cik daudz plastmasas pudeļu tu izmet atkritumos 2 nedēļu laikā?</i> - vienu vai mazāk - 2 – 3 - 4 – 5 - vairāk kā 5
<i>Vai iepērkoties veikalā ņem līdzi savus atkārtoti lietotos plānos plastmasas maisiņus (augļiem, maizītēm)?</i> - jā - nē - reizēm

1. Kāpēc, tavuprāt, svarīgi samazināt plastmasas daudzumu mūsu ikdienā? (mini divus iemeslus)

Tie apdraud dabu un dzīvniekus

Jo piesārņo dabu, butu labāka dzīve

Jo tie ātri nesadalās dabā un to saražošanai iztērē daudz enerģijas

1. Pasargāt dabu no atkritumiem. 2. Lai daba būtu tīra.

Jo tu nezini kur tas plastmas beigās nokļūst, un tā tu vairāk pasaulē tērē naftu.

Iai nepiesārņotu vidi

Nepiesārņo dabu

Jo tas piesārņo mūsu vidi

Jo mazāk plastmasas mēs izmantojam jo mazāk tā nonāk izgāztuvēs un jo mazāk tā nokļūts izgāztuvēs jo labāk dabai tas ir

Jo tas ir kaitīgs dabai, un plastmasa lēni sadalās un tā ļoti bieži nonāk dabā.

Tapeč jo nav labi videi

Tas rada kaitējumu mums un videi. Rada piesārņojumu.

Plastmasa dabā nesadalās tik ātri kā piemēram kāda salvete, un ar vēju tos var iepūst ūdeņos kurus dzīvnieki var apēst vai iesprūst vai sapīņķerēties un nomirt.

Mazāks dabas piesārņojums, Klimat pārmaiņu palēnināšana, Ozonas slāņa noārdīšanas mazinājums

lai nepiesarnotu gaisu
Lai vide ap mums būtu tīra. Lai it dzīvnieku daudzveidība.
Jo plastmasa nepārstrādājas.
dabai ir labi un latvijai
Tas ļoti piesārņo vidi jau tās ražojot. Daudz plastmasas nokļūst arī jūrās/ okeānos, kas ir ļoti kaitīgi ūdens dzīvniekiem
Lai dabai nekaitētu.Lai ārā dūtu droša.
Globāla sasilsana, un vides piesarnojums.
Tāpēc, ka lai dabai būtu labāk
Lai tie nenonāk okeāna un lai daba būtu tīrāka.
Jo tas ir kaitīgs dabai
Nepiesārņo dabu.
Lai daba neietu bojā
nezinu
Lai nenomirtu
Lai nepiesarnotu vidi
jo labāk zemei
Plastmasa nesadalās
Tīrāka un dabiskāka vide
Lai nepiemēslotu vidi un lai dzīvnieki nemirtu
Tas izdalās ļoti ilgā laikā
Tādēļ ka katru reizi dzīvnieki tieši nomirst no šīs plastmasas.
Nezinu
Pasaulē ir ļoti daudz piesārņojumi.
Lai nepiesārņotu vidi, dabu, palīdzētu dzīvniekiem, ūdensradībām.
manuprāt jo lai mazāk tiktu piesārņota daba un mazāk plastmasas atkritumu nonāks ūdens tilpņēs
lai mana zeme dzīvo
Tas ir svarīgi, lai plastmasas atkritumi nebūtu dabā un lai šie izmeši, kuri rodas no plastmasas ražošanas, nebūtu daudz.
Lai nebūtu piesārņota daba, lai dzīvniekiem būtu labāk
mazāk plastmasu ko pārveidot jaunos produktos, un
Lai neapdraudētu dabu, lai dzīvnieki neapēd
Lai mēs nepiemēslotu dabu, lai neveidojas skābais lietus.
jūrai un bruņurupučiem nepatīk plastmasa.
Jo plastmasa ir dārgāks.
Lai saudzētu dabu. Lai mazāk jātērē nauda.
1.Lai dzīvnieki nenomirtu no plastmasas maisījumiem.
Sargā dabu mazāk piesārņojumu
Manuprāt svarīgi samazināt plastmasas daudzumu, jo vajag pēc iespējas vairāk būt ekoloģiskākam un radīt tīru vidi.
1) lai nepiemēslotu vidi; 2) lai nekaitētu sev, jo plastmasa var būt kaitīga mūsu veselībai.
Plastmasas atkritumi ļoti piesārņo dabu, ja tie tiek atstāti dabā. Plastmasas ražošana izmanto daudz resursus, plastmasas izgatavošanas laikā gaisā aiziet daudz gāzes, kas piesārņo gaisu.
Lai daba un jūra nebūtu tik piesārņota, lai dzīvniekiem būtu labāk.

Lēni sadalās dabā, ražojot tos nodara kaitējumu dabai
Plastmasa ilgi dabā sadalās, tā var būt kaitīga veselībai
Lai nepiesārņotu dabu.

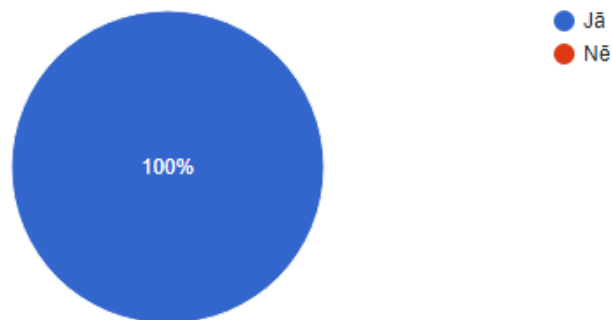
Plastmasa ir kaitīga

jo visi tie atkritumi vai nu nokļūst okeānā vai nevajadzīgās vietās
lai nepiesārņotu dabu

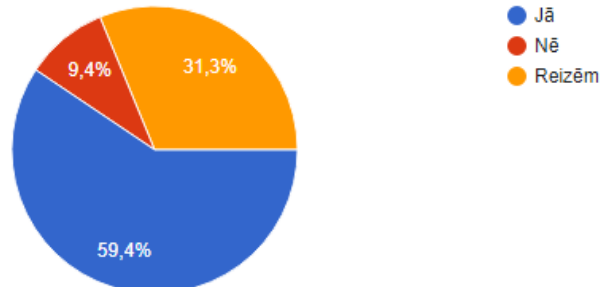
jo tā kaitē videi un veselībai

Jo plastmas paliek dabā un nesapūst un kaitē dabai

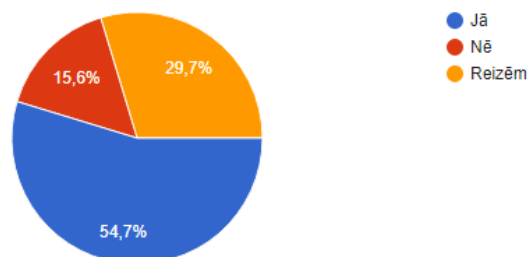
2. Vai zini, kā jāšķiro atkritumi?

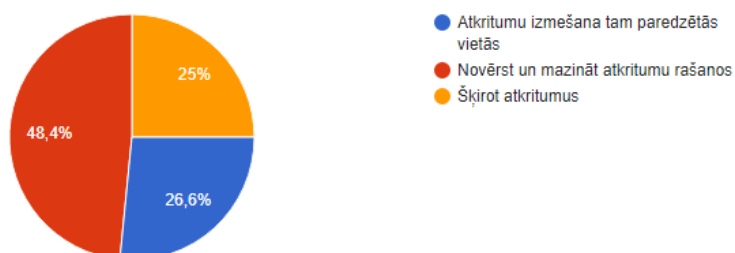
3. Vai savās mājās šķiro atkritumus?

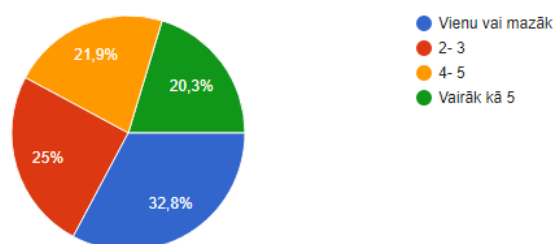
4. Vai savā skolā šķiro atkritumus?

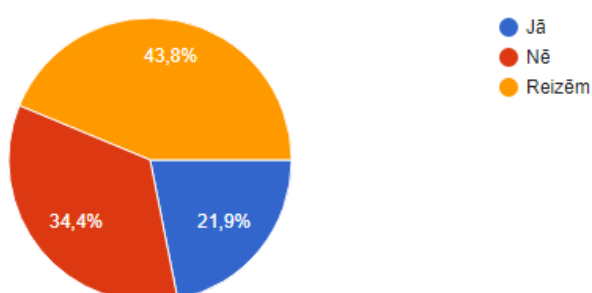
5. Kura no šīm, tavuprāt, ir svarīgākā rīcība, lai mazinātu atkritumu radītās problēmas?

6. Aptuveni cik daudz plastmasas pudeļu tu izmet atkritumos 2 nedēļu laikā?

7. Vai iepērkoties veikalā ņem līdzi savus atkārtoti lietotos plānos plastmasas maisiņus (augļiem, maizītēm)?

4. Šajā tēmā vecāku aptauju jautājumi nav sagatavoti. Tomēr varat padomāt savai skolai aktuālas tēmas, par kurām noskaidrot viedokli.

5. Pētījums

Iesakām izpētīt, kas tieši atrodas atkritumu grozos (arī šķirotos atkritumos) skolas gaitējos – to var izdarīt, pašus atkritumus arī neņemot ārā. Izveidojiet biežāk sastopamo atkritumu veidu (piemēram, iepakojuma veidu) sarakstu, sevišķu uzmanību pievēršot plastmasas atkritumiem. Izmantojiet to, lai padomātu par rīcībām, lai mazinātu un novērstu šo atkritumu rašanos.

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

Novērtējot izmaiņas, vienmēr izmantojiet vienas un tās pašas mērvienības un izvērtēšanas metodes, lai dati būtu pēc iespējas precīzāki.

	2015	2016	2017	2018	2019
Nešķirotu sadzīves atkritumu apjoms (m ³)		145,2	86,78	122	112,8
Šķirotu atkritumu apjoms (m ³)					
Vai tiek šķiroti papīra atkritumi un makulatūra? (jā, nē)		jā	jā	jā	jā
Vai tiek šķiroti plastmasas atkritumi? (jā, nē)		jā	jā	jā	jā

	2020	2021	2022	2023	2024
Nešķirotu sadzīves atkritumu apjoms (m ³)	98				
Šķirotu atkritumu apjoms (m ³)					
Vai tiek šķiroti papīra atkritumi un makulatūra? (jā, nē)	Jā				
Vai tiek šķiroti plastmasas atkritumi? (jā, nē)	jā				

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar atkritumiem?</i>	• Skolā netiek lietoti vienreizlietojamie trauki; • Skolēni ūdens dzeršanai izmanto vairāklietojamās pudeles vai krūzes; • Pasākumos netiek izmantoti gaisa baloni vai plastmasas aksesuāri; • Ir ūdens automāti (2 gab.) – pagaidām to darbība apturēta, jo neatbilstot epidemioloģiskajiem noteikumiem.; • Skolas ūdenim ir laba kvalitāte un var lietot ūdeni no ūdens krāna; • Skolā ir kontainers plastmasai, klasēs ir kastes makulatūrai un PET pudelēm. • Skolā pārtikas atkritumi ir ļoti minimāli.
<i>Kur saistībā ar atkritumiem nepieciešami uzlabojumi?</i>	• <i>Nepieciešams vairāk pievērst uzmanību un atjaunot bioloģisko atkritumu kompostēšanu.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu</i>	• <i>Pārbaudīt makulatūras un PET pudeļu kastes klasēs.</i>

darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?

- *Veikt pārrunas ar saimniecības daļas vadītāju par ūdens automātu atgriešanu.*
- *Veicināt bioloģisko atkritumu kompostēšanu.*

Ūdens

1. Ievads tēmā

Lai arī Latvijā nav vietu, kur mēs varētu izsmelt dzeramā ūdens krājumus, ir vērts ūdeni taupīt, lai samazinātu tā iegūšanai nepieciešamo enerģiju. Tāpat svarīgi izpētīt, vai skolas radītie notekūdeņi tiek pietiekami attīrīti pirms ūdens atkal nonāk dabā.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai skolā ir sastopami piloši krāni, kurus nevar aizgriezt?	Bieži					X	Nav sastopami
Vai tualetēs ir podi, kuriem sarežģīti noslēgt ūdens tvertni?	Bieži					X	Nav sastopami
Cik tualetēs ir podi ar diviem ūdens noliešanas režīmiem?	0 – 20% (no visām tualetēm)			X			100% (visās tualetēs)
Vai jums ir zināms par iespējamiem ūdens zudumiem no caurulēm un citur ūdens apgādes sistēmā?	Ir zudumi / nav informācijas					X	Sistēmā zudumu nav
Vai skolā uzstādīti ūdens taupīšanas rīki (aeratori u.c.)	Nav				X		Gandrīz visur
Cik bieži redzama skolēnu izšķērdīga rīkošanās ar ūdeni?	Bieži				X		Gandrīz nekad
Tualetes/dušas, kurās uzstādīti atgādinājumi par ūdens taupīšanu	0 – 10%				X		100%
Vai skola savāc un izmanto lietus ūdeni?	Netiek vākts	X					Vāc un izmanto
Skolotāji un vecākie skolēni zina, kur nonāk skolas notekūdeņi	Neviens nezina				X		Zina visi
Vai notekūdeņi pirms nonākšanas dabā tiek pietiekami attīrīti?	Attīrīšana nenotiek					X	Ūdens tiek uzticami attīrīts
Vai skola mēdz apmeklēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtas?	Netiek apmeklētas			X			Tā ir daļa no mācību procesa
Cik daudz vidi piesārņojoša sāls ziemā lieto skolas apkārtnē?	Daudz					X	Nemaz, izmanto citas metodes
Vai skolas apkārtnē ir sastopamas virsmas, kas kavē ūdens aizplūšanu notekūdeņu sistēmā (bruģis, zālājs)?	Nav virsmu, asfaltēts pagalms					X	Liela ūdens daļa uzsūcas, saglabājas
.....? (jūsu jaut.)							
.....?							
.....?							

3., 4., 5. Šajā tēmā attieksmju vērtējuma, vecāku aptauju jautājumi un pētījuma idejas nav sagatavotas. Tomēr varat padomāt savai skolai aktuālas tēmas, par kurām noskaidrot viedokli un veikt lielākus pētījumus

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

	2015	2016	2017	2018	2019
Patērētā ūdens apjoms (septembrī) (m ³)	304	229	236	183	202
Patērētā ūdens apjoms (gadā)	4303	3716	2818	3277	2784

(m³)					
------	--	--	--	--	--

	2020	2021	2022	2023	2024
Patērētā ūdens apjoms (septembrī) (m³)	196				
Patērētā ūdens apjoms (gadā) (m³)	1817				

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar ūdens izmantošanu?</i>	• Ir kvalitatīvi ūdens krāni; • Ūdens sistēmā nav zudumi; • Ūdens tiek uzticami attīrīts; • Ziemā ceļus nekaisa ar sāli; • Nesavācam lietus ūdeni, jo tas nonāk kopējā attīrīšanas sistēmā; • Ir laba sadarbība ar SIA "Salacgrīvas ūdens" pārstāvjiem. • Skolas iekšpagalmā nomainītas kanalizācijas caurules un uzlabotas notekūdeņu akas.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	• Pakāpeniski nomainīt tualetes podus ar diviem ūdens nolaišanas režīmiem.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	• Tualetes podi tiks nomainīti laika gaitā, jo tas prasa resursus (ekopadome par to ir vienojusies ar skolas saimniecības daļas pārzini). • Iespēju robežās veicināt mācību stundās apmeklēt vietējos ūdens un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas.

Pārtika

1. Ievads tēmā

Katru dienu uz skolas ēdnīcām no tuvākas un tālākas apkārtnes plūst pārtikas produktu kilogrami. Sadarbojoties ar pašvaldību un uzliekot skaidras zaļā iepirkuma prasības, var panākt, ka šī pārtika ir audzēta atbildīgi pret vidi. Skolā var panākt to, ka arvien mazāk cilvēkiem domātas pārtikas nonāk atkritumos vai tiek izbarota dzīvniekiem. Svarīgi arī izglītēt visu skolu un vecākus par videi nedraudzīgākajiem produktiem (rūpnieciski audzēta gaļa, olas, piens, palmu eļļa), lai mudinātu samazināt to klātbūtni mūsu ēdienā.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai tie, kas atbildīgi par iepirkumiem ēdināšanai, zina atšķirību starp bioloģisko produktu un Zaļās karotītes sertifikāciju?	Atšķirības nezina					X	Zina visas atšķirības
Vai ēdināšanas iepirkumā ir bioloģiski sertificēti produkti?	Nav nemaz				X		100%
Vai Ekopadomei ir iespējas piedalīties pārtikas iepirkuma sagatavošanā?	Nav		X				Vienmēr
Aptuveni cik liela daļa skolā sagatavotās pārtikas netiek apēsta?	>50%				X		0 – 5%
Kāda vecuma bērniem ir iespēja pašiem salikt savas porcijas?	Nevienam				X		Visu vecumu
Vai neapēsto bezmaksas ēdienu ir iespēja vēlāk apēst citām klasēm?	Nekad				X		vienmēr
Vai tiek apkopota informācija par ēdieniem, kas visbiežāk tiek neapēsti?	Nekad				X		Regulāri
Kāda ir sadarbība ar ēdinātājiem izmestā ēdiena daļas samazināšanā?	Slikta				X		Laba
Cik bieži bezmaksas ēdienkartē iekļauti uzturam pilnvērtīgi veģetāri ēdieni?	Nekad			X			Katru nedēļu
Kāda ir ēdienu izvēle ēdnīcā bērniem, kas neēd gaļu un zivis?	“Salāti un kartupeļi”				X		Pilnvērtīgi ēdieni
Cik viegli skolēniem panākt ēdnīcas ēdienkartes izmaiņas?	Grūti				X		Ļoti viegli
Vai skolotāju istabā parādās “Fair trade” produkti (kafija, cukurs u.c.)?	Nekad					X	Vienmēr
Vai notiek pasākumi, kas popularizē apkārtnes bioloģiskos zemniekus?	Nekad			X			Vairāki
Vai un cik daudz skolā bērni audzē garšaugus un tējas?	Nemaz				X		Daudzās vietās
Vai un cik daudz skolā bērni audzē dārzeņus?	Nemaz				X		Daudz
Vai apgūstot gatavošanu tiek pievērsta uzmanība videi draudzīgiem ēdieniem?	Nekad				X		Regulāri
Jautājumi no tēmas “Vide un veselība” (var nokopēt tur iegūtos rezultātus):							
Vai skolā rudenī ir pieejami vietējie augļi no skolēnu mājām? (neattiecas uz skolas augļa programmu)	Nav pieejami				X		Vairākās klasēs
Vai skolā pieejams saldumu automāts, citi rūpnieciski našķi	Viegli pieejami					X	Nav pieejams
Vai skolai iespējams ietekmēt ēdienkarti un pārdotos produktus?	nav				X		Viegli iespējams
Cik liela daļa skolēnu starp stundām regulāri izvēlas pirkt ēdienu veikalā ārpus skolas?	Vairāk kā puse					X	Gandrīz neviens
Cik daudz palmu eļļas saturošu produktu (čipsu, cepumu utt.) iepakojumi ikdienā redzami atkritumu grozos?	Daudz dažādu iep.				X		Gandrīz nemaz
.....? (jūsu jaut.)							

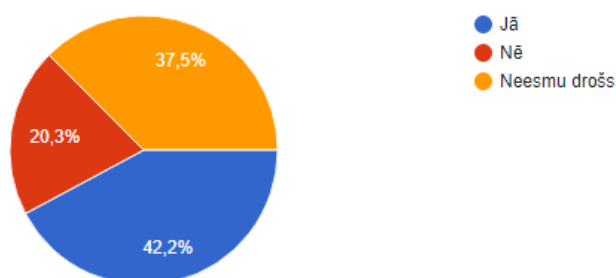
.....?							
--------	--	--	--	--	--	--	--

3. Paradumu un attieksmju izvērtējums

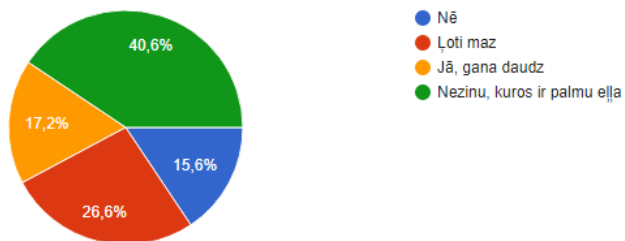
lesakām papildus novērtēt skolēnu zināšanas un attieksmi pret pārtikas un vides jautājumiem.

Vai zini, kā veikalā atpazīt bioloģiski sertificētus produktus?
- jā - nē - neesmu drošs
Vai savā ikdienā ēd produktus, kuru sastāvā ir palmu eļļa?
- nē - ļoti maz - jā, gana daudz - nezinu, kuros ir palmu eļļa
Vai piekrīti, ka videi draudzīga ēšana ikdienā nav dārgāka?
- jā, var būt pat lētāka - nē, ir dārgāka - neesmu drošs
Kuri no šiem tev liekas 3 svarīgākie principi, kas jāievēro, lai ēstu videi draudzīgi?
- Jāpērk tikai Latvijā ražoti produkti - Jāpērk bioloģiski sertificēti produkti - Jāaudzē pārtika pašam - Jāsamazina gatavo produktu pirkšana no veikala un vairāk jāgatavo mājās - Jāsamazina gaļas patēriņš (ja tā nav bioloģiski sertificēta) - Jāpērk augļi un dārzeņi, kuriem šobrīd ir ražas sezona - Jāsamazina izmestās pārtikas daudzums
Vai tev patīk gatavot ēst?
- jā - reizēm - nē - īsti neprotu neko gatavot
Vai zini kādu ēdienu, kura sastāvdaļas ir ļoti videi draudzīgas (tām maza ietekme uz klimata pārmaiņām, dabu)?
- jā - nē - neesmu drošs
Kas ir šis ēdiens?

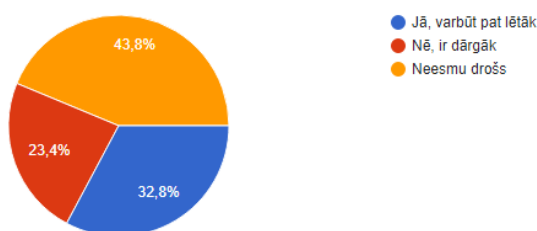
1. Vai zini, kā veikalā atpazīt bioloģiski sertificētus produktus?

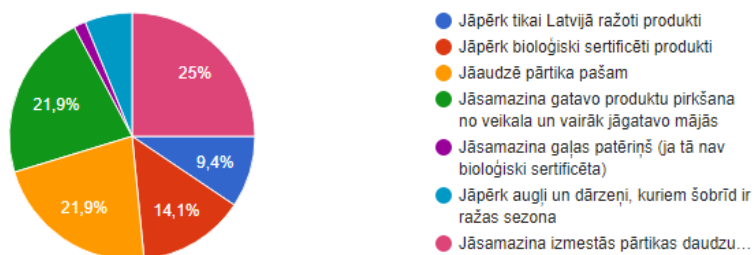
2. Vai zini, kā veikalā atpazīt bioloģiski sertificētus produktus?

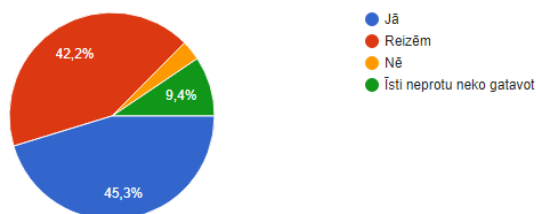
3. Vai piekrīti, ka videi draudzīga ēšana ikdienā nav dārgāka?

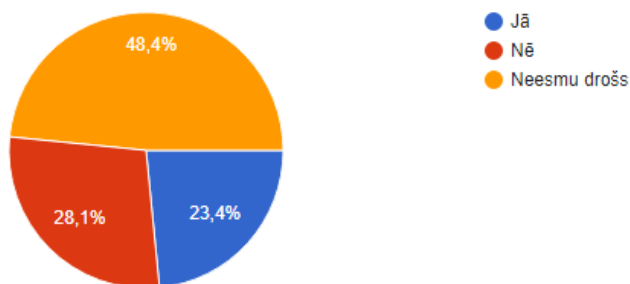
4. Kurš no šiem tev liekas svarīgākais princips, kas jāievēro, lai ēstu videi draudzīgi?

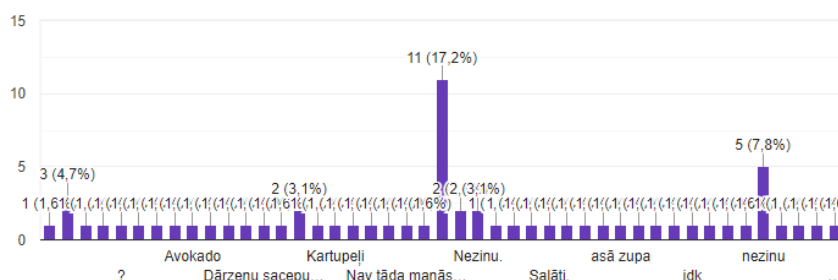
5. Vai tev patīk gatavot ēst?

6. Vai zini kādu ēdienu, kura sastāvdaļas ir ļoti videi draudzīgas (tām maza ietekme uz klimata pārmaiņām, dabu)?

7. Kas ir šis ēdiens?

4. Šajā tēmā vecāku aptauju jautājumi nav sagatavoti. Tomēr varat padomāt savai skolai aktuālas tēmas, par kurām noskaidrot viedokli.

5. Pētījums

Uzziniet, cik tieši daudz pārtikas tiek izmests atkritumos skolas ēdnīcā vienā dienā Tas ietver arī kompostēšanu, atdošanu dzīvniekiem u.c. pārtikas atkritumu izmantošanas veidus. To iespējams uzzināt, sadarbībā ar ēdnīcas personālu, nosverot pārpalikumus. Kopējo izmestās pārtikas daudzumu nepieciešams izdalīt ar skolēnu skaitu, tā iegūstot pārtikas atkritumu daudzumu uz 1 skolēnu. To vajadzētu pareizināt ar 160 (mācību dienu skaits mācību gadā), tā iegūstot kopējo atkritumu daudzumu vidēji uz 1 skolēnu visā mācību gadā. Parasti Ekoskolās šis daudzums ir 50 – 70 grammi uz cilvēku dienā jeb 8 – 11 kg gadā.

Papildus idejas, novērtējuma formas un jautājumus skat. šeit

<https://partikaekoskolam.wordpress.com/contact/>

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

Novērtējot izmaiņas, vienmēr izmantojiet vienas un tās pašas mērvienības un izvērtēšanas metodes, lai dati būtu pēc iespējas precīzāki.

	2015	2016	2017	2018	2019
Izmestās pārtikas daudzums gadā (kg)			~5850	~1800	~ 1759
Izmestās pārtikas daudzums gadā uz vienu bērnu, (kg)			~19,5	~4,7	~ 4,5
Izmestās pārtikas daudzums vidēji dienā uz vienu bērnu, (grami)			~108	~12,9	~12,0
Bioloģiski sertificētas pārtikas īpatsvars (no kopējām ēdināšanas izmaksām, %)					

	2020	2021	2022	2023	2024
Izmestās pārtikas daudzums gadā (kg)	~ 1000				
Izmestās pārtikas daudzums gadā uz vienu bērnu, (kg)	~ 3				
Izmestās pārtikas daudzums vidēji dienā uz vienu bērnu, (grami)	~ 7				
Bioloģiski sertificētas pārtikas īpatsvars (no kopējām ēdināšanas izmaksām, %)					

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar pārtikas tēmu?</i>	• Skolā ir garšīgas pusdienas; • Paši varam likt ēdienu uz sava šķīvja; • Skolā praktiski netiek lietoti neveselīgi našķi; • Mājturības stundās pievērš uzmanību pārtikas problēmām. • Ļoti mazs pārtikas atkritumu daudzums. • Skolēni mācās audzēt pārtikas produktus, tos izmantot uzturā, izprotot ekoloģiska produkta iegūšanu.
<i>Kur saistībā ar pārtiku nepieciešami uzlabojumi?</i>	• <i>Pārtikas iepirkumos ņemt vērā, lai būtu vietējie un ekoloģiskie produkti;</i> • <i>Vajadzētu vairāk popularizēt produktus, ko paši audzējam savos dārzos.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	• <i>Pavasārī audzēsīm uz palodzes zaļumus.</i> • <i>Varētu ierosināt ēdinātājiem, ka vismaz vienu reizi mēnesī pasniegtu veģetāras pusdienas, pirms tam veicot aptauju.</i>

Skolas vide un apkārtnē, Mežs

1. Ievads tēmā

Skolas var mācīties no dabas, kurā katra brīvā niša tiek aizpildīta ar dzīvību – tāpat arī skolas teritorijas daļas jāpiepilda ar izglītojošiem, dabas un atpūtas elementiem pēc iespējas vairāk.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik daudz augu atrodas skolas telpās?	Augu nav					X	Augi ir katrā brīvā vietā
Vai skolēni nodara pāri skolas augiem (tos aplaužot, bojājot)?	daudziem augiem bojājumi					X	augiem bojājumu nav
Vai skolas telpaugi tiek izmantoti mācību stundās?	nekad				X		bieži
Cik lielu daļu skolas pagalma aizņem zālāji?	0 – 20% no teritorijas				X		Vairāk kā 80%
Cik koku ir skolas pagalmā?	Koku nav				X		Daudz koku
Aptuveni cik daudz augu sugu redzams zālājā? (10x10 cm laukumā)	Viena suga			X			Vairāk kā 10
Cik kukaiņu sugu iespējams pamanīt skolas apkārtnē 5 minūšu pastaigas laikā (septembra sākumā)?	Kukaiņu nav				X		Vairāk kā 10 sugas
Vai skolas teritorijā ir zonas, kurās zālājs tiek pļauts tikai vienreiz gadā (līdzīgi pļavām)?	nav		X				20% no zālāja
Cik atšķirīgi ir augi skolas zālājā dažādās vietās?	Augi ir visur vienādi				X		Augi ļoti atšķiras dažādās vietās
Vai skolā tiek audzēti garšaugi, ko izmantot mācībās un pasākumos?	nav		X				Daudz augu
Vai skolā nezāļu un kukaiņu apkarošanai izmanto pesticīdus?	bieži					X	nekad
Vai skolas pagalmā iespējams iepazīt un uzzināt vairāk par apkārtnē sastopamiem augiem un dzīvniekiem?	Nav nekādas informācijas				X		Daudz zīmīšu, citu info materiālu
Skolas pagalmā un apkārtnē ir daudz iespēju vadīt mācību stundas	Tas nav iespējams					X	jebkuram mācību priekšmetam
Skolas pagalmā un apkārtnē tiek bieži vadītas mācību stundas	Nekad				X		Bieži
Skola organizē zaļos pārgājienus, kuru laikā tiek izziņātas dabas vērtības skolas tuvākajā un tālākajā apkārtnē	Ļoti reti			X			Vairākas reizes gadā katrai klasei
Vai skolas pagalmā ir veidotas īpašas dzīvotneskukaiņiem – kukaiņu viesnīca, akmeņu kaudze, zaru kaudze, reti pļauts zālājs?	nav				X		Vairākas dažāda veida dzīvotnes
Vai skolēniem ir iespēja izteikt ieteikumus par to, ko viņi vēlētos redzēt skolas pagalmā?	Tikai mutiski skolotājiem				X		Pastāv ieteikumu kaste un citi veidi
Vai mācību procesā tiek izmantots tuvākā apkārtnē esošs mežs?	Netiek				X		Bieži, visu gadu
Vai skolotāji drukājot un kopējot izmanto abas papīra puses?	reti				X		Gandrīz vienmēr
Vai skolā izvērtējat drukāšanas nepieciešamību?	reti				X		vienmēr
Vai tualetes papīrs un salvetes veidoti no pārstrādāta papīra?	nekur			X			visur
Vai lietojat rakstāmpapīru no pārstrādātām izejvielām?	nekad			X			bieži
Vai koksnes produktiem (papīram u.tml.) ir FSC sertifikāts?	nekur				X		visur

Cik daudz dabas materiālu tiek izmantots skolā?	maz				X	daudz
.....? (jūsu jaut.)						

3., 4. Šajās tēmās attieksmju vērtējuma un vecāku aptauju jautājumi nav sagatavoti. Tomēr varat padomāt savai skolai aktuālas tēmas, par kurām noskaidrot viedokli.

5. Pētījums

Izmantojot materiālus no sadaļas Lielās augu medības, veiciet dzīvotņu kartēšanu savā skolas pagalmā.

6. Šajā tēmā ilgtermiņa datu salīdzinājums nav standartizēts. Varat izmantot un noskaidrot precīzāk kādus no Skolas izvērtējuma sadaļas jautājumiem.

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar skolas apkārtni un tās izmantošanu?</i>	• Skolas apkārtnē ir dažādu vietu augi (meža, jūras, kāpas, puķu dobju augi, ...); • Skolā tiek samazināts izmantojamais papīrs. • Cenšamies izmantot un apdrukāt abas lapas puses.
<i>Kuros jautājumos skolas vidē un apkārtnē nepieciešami uzlabojumi?</i>	• <i>Jāturpina domāt par zaļajiem pārgājieniem;</i> • <i>Atrast pie skolas vietu, kur netiek pļauts zālājs, jo tas tiek pļauts regulāri un nevar atrast pļavas augus – ar attālinātajām mācībām un epidemioloģisko situāciju pagājušā mācību gadā neizdevās realizēt.</i> • <i>Skolēni slikti atpazīst skolas apkārtnē sastopamos augus;</i> • <i>Pielikt plāksnītes ar augu nosaukumiem pie lakstaugiem.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	• <i>Vada nodarbības, konkursus par augiem skolas apkārtnē;</i> • <i>Pavasārī Ekopadome dosies uz Kuivižu Mini ZOO, lai iepazītu dzīvnieku sugas.</i> • <i>Izveidot skolā garšaugu stūrīti.</i>

Vide un Veselība

1. Ievads tēmā

Laikā, kad patērniecības kultūra vilina jauniešus izvēlēties videi un veselībai kaitīgus ieradumus, vides izglītības mērķis ir piedāvāt alternatīvas – aizraujošas bezmaksas, veselīgas un radošas aktivitātes, ar kurām iepazīt dabu un ilgtspējīgu dzīvesveidu. Ekoskolai jādod iespēja apgūt nepieciešamās prasmes, lai dzīvotu labklājīgi, nepiesārņojot un neapdraudot vidi, kas šo labklājību nodrošina.

2. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Vai skolā rudenī ir pieejami vietējie augļi no skolēnu mājām? (neattiecas uz skolas augļa programmu)	Nav pieejami				X		Vairākās klasēs
Vai skolā pieejams saldumu automāts, citi rūpnieciski našķi	Viegli pieejami					X	Nav pieejams
Vai skolai iespējams ietekmēt ēdienkarti un pārdotos produktus?	nav			X			Viegli iespējams
Cik liela daļa skolēnu starp stundām regulāri izvēlas pirkt ēdienu veikalā ārpus skolas?	Vairāk kā puse					X	Gandrīz neviens
Cik daudz palmu eļļas saturošu produktu (čipsu, cepumu utt.) iepakojumi ikdienā redzami atkritumu grozos?	Daudz dažādu iepakojumu				X		Gandrīz nemaz
Vai skolā notiek ēst gatavošanas meistarklases, kurās var iemācīties gatavot videi un veselībai draudzīgus naškus?	Neattieks nekad				X		Notiek visām vecuma grupām un dzimumiem
Vai skolā izmantotie tīrīšanas, dezinfekcijas līdzekļi ir videi un veselībai draudzīgi (sertificēti)?	Tādu nav				X		Visi līdzekļi ir ekocertificēti
Vai skolā tiek izmantoti videi draudzīgi būvmateriāli un krāsas remontam, videi draudzīgas mēbeles?	Tam netiek piešķirta uzmanība				X		Pēc iespējas vienmēr
Klases vakaros un svētkos ir tradīcija nest tikai videi un veselībai draudzīgas uzkodas	Nevienā klasē			X			Visās klasēs
Cik bieži balvās un Ziemassvētku dāvanās saldumi ar milzīgu cukura daudzumu aizvietoti ar veselīgām uzkodām?	Dāvanās vienmēr ir tikai saldumi			X			Saldumi dāvanās reti
Skolā tiek veicināta aktīva izkustēšanās starpbrīžos	Izkustēšanās tiek ierobežota			X			Izkustēšanās tiek veicināta
Cik bieži tiek rīkotas fiziskās aktivitātes un sacensības brīvā dabā?	Tikai sporta stundās				X		Bieži pasākumi ar uzdevumiem ārā
Vai skolas apkārtnē ir tīrs gaiss?	Konstatēts liels piesārņojums				X		Gaiss ir tīrs
Vai skolā un skolas apkārtnē ir liels troksnis?	Troksnis ir augsts				X		Troksnis ir zems
.....? (jūsu jaut.)							
.....?							
.....?							

3., 4. Šajā tēmā attieksmju vērtējuma un vecāku aptauju jautājumi nav sagatavoti. Tomēr varat padomāt savai skolai aktuālas tēmas, par kurām noskaidrot viedokli.

5. Pētījums

Ar dažādām metodēm (ne tikai ķērpjiem) izpētiet gaisa piesārņojuma līmeni skolas tuvumā. Apkopojiet rezultātus par šāda piesārņojuma ietekmi uz veselību un pārrunājiet iespējas piesārņojumu skolas apkārtnē mazināt.

6. Šajā tēmā ilgtermiņa datu salīdzinājums nav standartizēts. Varat izmantot un noskaidrot precīzāk kādus no Skolas izvērtējuma sadaļas jautājumiem.

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar vides un veselības tēmu?</i>	• Pusdienas skolā ir garšīgas un veselīgas; • Skolā praktiski nav neveselīgu našķu; • Ir pulciņš “Karamele”, kur skolēniem māca arī gatavot veselīgus našķus; • Skolotāji klases vakaros dod norādes par uzkodām un našķiem. • Skolā nav našķu automāta. • Mājturības un tehnoloģijas stundās tiek uzsvērts veselīga ēst gatavošana.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	• Vajadzētu aktīvāk veidot kustīgos starpbrīžus. • Rudenī un pavasarī ir problēma ar pareizu apavu notīrīšanu uz kājslauķa.
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	• Atdzīvināt kustīgos starpbrīžus (vides spēles). • Varētu veikt pētījumu, cik skolēnu ienākot skolā kārtīgi notīra apavus uz kājslauķa.

Līdzdalība, komunikācija un mācību saturs

1. Skolas izvērtējums

Atzīmējiet atbilstošo līmeni katrā jautājumā pēc šāda principa:

1 – nepieņemami, 2 – slikti, 3 apmierinoši, 4 – labi, 5 – lieliski (piemēri doti pa labi un pa kreisi)

		1	2	3	4	5	
Cik daudz norāžu skolā sastopams par darbību Ekoskolu programmā?	Nav norāžu				X		Gan gaitējos, gan klasēs
Cik aptuveni skolēnu zina, kas ir Ekoskolu programma?	0 – 10 %				X		100%
Cik daudz ārpus Ekopadomes esošu skolēnu ieteikumu tiek saņemts?	nemaz				X		Vairāki ieteikumi
Vai Ekoskolu logo redzams skolas mājaslapā?	Nē					X	Pirmajā lapā
Vai mājaslapā redzamas galerijas par tieši Ekoskolas aktivitātēm?	Nē					X	Jā, vairākas, regulāri
Aptuveni cik no apkārtējiem iedzīvotājiem zina, ka skola ir Ekoskola?	0 – 5%				X		>80%
Cik no publicētajiem rakstiem medijos par jūsu skolu pieminēts, ka skola darbojas Ekoskolu programmā?	0%			X			>80%
Kāda daļa vecāku atbalsta skolas dalību Ekoskolu programmā?	Vairumam nav viedokļa			X			> 90% vērtē pozitīvi
Vai vecāki tiek iesaistīti Ekoskolu projektu norisē?	0-5%			X			>80%
Vai notiek sadarbība ar citām Ekoskolām?	Neotiek	X					Notiek regulāra sadarbība ar vairākām Ekoskolām
Cik lielā daļā no mācību priekšmetiem regulāri iekļauta gada tēma/ citas Ekoskolu tēmas?	0 – 5%				X		100%
Vai visās klašu grupās?	0 - 5%				X		100%
Vai skolēni organizē konkursus, sacensības, olimpiādes, konferences par gada tēmu/ citām Ekoskolu tēmām?	nemaz			X			pārsvārā
Vai skolas dalība programmā tiek atzinīgi novērtēta no pašvaldības?	Pašvaldība neinteresējas					X	Pašvaldība regulāri pauž atbalstu
Vai skolēni un skolas pārstāvji izstrādā priekšlikumus pašvaldībai vides situācijas uzlabošanai skolā un tuvākā apkārtnē?	Nekad			X			Bieži
.....? (jūsu jaut.)							

2. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar skolas iesaistīšanu?</i>	- Mēs darbojamies kopā nevis kā skola, bet gan kā Ekoskola; - Pašvaldība par mums interesējas; - Ekopadome rīko pasākumus un akcijas; - Ir informācija par mums kā Ekoskola, skolas mājas lapā, facebook kontā un instagramā. - Mums ir labi iekārtots Ekodēlis. - Mācību saturā realizējas Ekoskolas 7 soļi.
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	Vairāk vēlētos skolēnu ieteikumus Ekopadomes darba uzlabošanai.

	• <i>Ekoskolas jautājumus realizē arī savās ģimenēs.</i> • <i>Vairāk censties sadarboties ar masu medijiem.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	• <i>Veidot akciju ārpus skolas (pilsētā), lai iesaistītu sabiedrību.</i> • <i>Paši rakstīt rakstiņus un tos piedāvāt vietējiem medijiem.</i>

Bioloģiskā daudzveidība

1. Ievads tēmā

Bieži vien skolas apkārtnē var atrast dažādas dzīvotnes un ekosistēmas, kas var kalpot par labu pamatu cilvēku un dabas attiecību izzināšanai ārpus klases. Iepazīstināšana ar dabu var radīt jauniešiem tālāku interesi par dabas vērtībām un personisku vēlmi palīdzēt aizsargāt dabu no neapdomīgas rīcības

2. Skolas izvērtējums

Bioloģiskās daudzveidības situāciju raksturo Skolas vides un apkārtnes un Meža tēmu Skolas izvērtējuma dati.

3. Paradumu un attieksmju izvērtējums

Iesakām papildus novērtēt skolēnu zināšanas un attieksmi pret bioloģiskās daudzveidības aizsardzību. Šo aptauju izdalīšanu un apkopošanu iesakām uzdot skolēniem, apgūstot datu apstrādes un zinātniskā darba prasmes.

Lūdzu, uzraksti, kas, tavuprāt, ir bioloģiskā daudzveidība?
Mini trīs veidus, kā mēs, tavuprāt, varam palīdzēt dabai un veicināt tās daudzveidību
Kāpēc svarīgi, lai skolas pagalmā būtu liela kukaiņu un augu daudzveidība? (mini divus iemeslus)
7) Vai tu vēlētos, lai skolas pagalmā būtu lielāka dabas daudzveidība (vairāk vietējo augu, kukaiņu un putnu)? - jā - nē (jau šobrīd šķiet gana liela)

1. Lūdzu, uzraksti, kas, tavuprāt, ir bioloģiskā daudzveidība?

nezinu
-
Nezinu
.
nezin
Neesmu drošs
Kad esi draudzīgs dabai
Kad viena vietā ir dažādi augi/dzīvnieki
Īsti nezinu, varbūt dabā ir ļoti daudz koku.
Nē
Manuprāt, tā ir dažādība dzīvniekos un augos
Dažādas sugas
Es nezinu.

Tas ir viss dzīvo organismu kopums.

Bioloģiskā daudzveidība ir dzīvnieku un augu daudzveidība.

Nezinu.

dabiska undazadiba

Ekosistēmu, dažādu sugu un ģenētiskā dažādība dabā.

Nemēslo vidi.

Daudz dzimtes, dzīvnieki, augi.

Bioloģiskā daudzveidība ir dzīvības forma

ir visu dzīvo būtņu - augu, dzīvnieku, sēņu, un mikroorganismu sugu un to ģenētiskā daudzveidība uz Zemes.

Bioloģiskā daudzveidība ir visu dzīvības formu variācija jebkurā bioloģiskās organizācijas līmenī.

Nezinu

Draudz un dažādi Audi un koki

Dažādas dzīvas būtnes

Ēst veselīgi darzenus un auglus

Jā, zinu.

Bioloģiskā daudzveidība ir visu dzīvo organismu daudzveidība un variācija.

man nav nevienas idejas kas ir bioloģiskā daudzveidība

es nezinu

Bioloģiskā daudzveidība manuprāt ir daudzveidība, kas saistīta ar augu un dzīvnieku dažādību.

Dažādas lietas, kas notiek dabā

bioloģiskā daudzveidībā ir kādu dzīvnieku, augu vai baktēriju daudzums un daudzveidība uz kādu teritoriju

Bioloģiskā daudzveidība jeb biodaudzveidība ir visu dzīvības formu variācija jebkurā bioloģiskās organizācijas līmenī.

Nezinu īsti.

nezinu.

daudz citādu dzīvnieku un augu.

Bioloģiskā daudzveidība jeb biodaudzveidība ir visu dzīvības formu variācija jebkurā bioloģiskās organizācijas līmenī.

Ļoti daudz dzīvnieku sugas

Bioloģiska daudzveidība ir visu dzīvības formu variācija jebkurā bioloģiskā līmenī.

Manuprāt, bioloģiskā daudzveidība ir ūdens, ekosistēmas, dzīvnieki, augi.

Bioloģiskā daudzveidība ir daudz dažādas augu šķirnes.

Dažādība

Viss dzīvais uz zemes

Dabā ir daudzveidīgi organismi

Visu dzīvo būtņu ģenētiskā daudzveidība uz zemes.

visu dzīvo būtņu - augu, dzīvnieku, sēņu, un mikroorganismu sugu daudzveidība uz Zemes

?

tie ir dažādi augi un dzīvnieki

Es nezinu

2. Mini trīs veidus, kā mēs, tavuprāt, varam palīdzēt dabai un veicināt tās daudzveidību.

nezinu

.

Nezinu

Nemest atkritumus kur tos nevajag, audzēt savu ražu

Mazak lietot plastmasu

Stādīt kokus

1. Audzēt augus. 2. Kopt augus. 3. Stādīt mežus.

Rīkoties

Nav ne jausmas

Neesmu droša

Nepiesārņojot

Skirot, Braukt vairak ar riteni, nepiemeslit

Stādīt jaunus kokus mežos, būt saudzīgiem pret to, saglabāt izmirstošas sugas, iekļaujot sarkanajā grāmatā.

audzet vairak

Nepiesārņojot dabu.

Nezinu.

es nemaku tekt

Nepiesārņot to, šķirot atkritumus, kādu dienu ēst mazāk gaļu, taupīt elektrību un ūdeni.

Nemēsot vidi. let ar kājām nevis braukt ar mašīnu. Ēst augļs un tos iesēt.

veidojot atbilstosu vidi tiem.

Nezinu

kopt to.

Neiznīcināt dzīvotnes, neievest invazīvas sugas, nepiesārņot dabu.

Savākt atkritumus

nezin

Necirst kokus

savakt sūdus no mežiem

Taupīt elektrību, šķirot atkritumus un gatavot ēdienu

nemest atkritumus dabā,

Stadīt kokus

Šķirot atkritumus, est veseligi , lietot zero waste produkciju.

ok

Mēs varam tai palīdzēt saglabājot, palīdzot sugām, kas izmirst, šķirot atkritumus.

mazāk izmantot plastmasas ražojumus vai atstāt atkritumus mežā vai kur citur dabā

ir jau pavēlu censties

Mēs varētu doties dabā un savākt atkritumus, mēs varētu atstāt mežā dzīvniekiem kādus kārums kā piemēram ābolus. Mēs varētu arī doties dabā un izveidot kukaiņu mājas.

Es nezinu

kopt parkus , veidot vairākus rezervātus un izglītēt cilvēkus par dzīvniekiem un to daudzveidību

Samaziniet gaļas patēriņu, Taupiet resursus Pērciet ekoloģiskus produktuss,

Nemetot atkritumus to neparedzētajās vietās, kompostēt augļu mizas, u.t.t., izmantojot auduma maisiņus.

nezinu.

Škirot atkritumus. Vairāk iet ar kājām un riteni. Rūpēties par dabu.

tas palīdzētu sGlabāt dabas resursus nākamajām paaudzēm.

Padarīt drošāku mazak piesārņot un domāt vairāk par dzīvniekiem

Nepiemēslo dabu, vairāk kustēties ar kājām vai riteni nevis kādu sabiedrību transportu vai mašīnu.

1) samazināt atkritumu izmešanu; 2) audzēt mežus; 3) neiznīcināt dzīvniekus

Nenocirst kokus, kuri apkārtnē nav daudz. Var stādīt kokus. Nepostīt augus.

Taupīt naudu, iet talkās, neizmantojot vienreiz lietojamo paku.

Uz tīrumiem nekaisīt indes, mainīt ikdienas ieradumus, nepiesārņot ūdeni

Aizsargāt sugas, neizbojāt organismu mājvietas, nepiemēslo dabu

Netraucēt tos.

-

nemēslo mežā un citur ,taupīt ūdeni, nededzināt kūlu

audzējot un saudzejot augus un dabu

Nepiesārņot dabu,

3. Kāpēc svarīgi, lai skolas pagalmā būtu liela kukaiņu un augu daudzveidība? (mini divus iemeslus)

Nezinu

-

.

nezinu

Lai tie neizmirst, veselīga vide

Lai būtu skābeklis

1. Skolēni tos var iepazīt. 2. Mācās pazīt tos.

Lai skolēni varētu mācīties,

Jo augi padara cilvēka prātu priecīgāku, ražo skābekli

Eko-sistema un augus vajag lai butu svaigss gaiss

Tas norāda uz pozitīvu, nepiesārņotu vidi. Koki, augi veicina gaisa cirkulāciju.

lai butu daudz veidība

Lai vide ir tīra. Lai ir daudzveidība.

Nezinu.

0

Tad būtu dažādība, nebūtu daudz parazītu kukaiņu un kopumā būtu skaistāka daba.

Lai ir ko elpot .Lai ir skaista daba.

Lai izskatītos labi, lai butu svaigaks gaiss kas uzsuc masinas izplūdes gāzes

Nezinu

Kukaiņi apputēksnē augus, bērni var vērot un iepazīt kukaiņus un augus.

Nav svarīgi

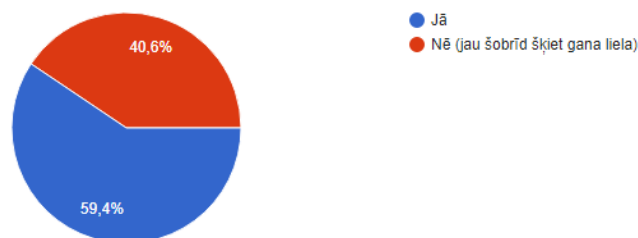
nezin

Lai butu dzīvība

lai petit var

Viņi padara dabu labāku pie skolas
 Bagāta vide, var daudz uzzināt jaunu
 Lai kukaini izdzīvotu un lai viniem butu kur dzivot
 ja. ja. neesmu droš
 Jo katrs kukainis dara savu vietu ekosistēmā, piem. bites apputeksnē ziedus, tā arī katram
 augam ir sava vieta dabā.
 ir svarīgi jo tas ietekmē apkārtnes gaisu
 mazi bērni viņu spiedīs nost
 Tas ir svarīgi, lai stundu ietvaros varētu aiziet un aplūkot tos. Tas ir svarīgi, lai vairotu
 daudzveidību.
 Es nezinu
 labāk puķes augtu un zāles veselīgi izskatīsies
 Lai augtu koki, kuri dod ražu
 Lai turpinātos barības ķēde, lai bērniem ir ko skatīties dabā.
 lai viņi uzbruktu kokiem
 Lai būtu vairāk sugas
 Lai būtu vairāk dzīvība. Lai būtu smukāk.
 Lai būtu koki kas dod ražu.
 Lielāka pieredze ekoskolas audzēkņiem
 Pielāgot vidi tā, lai kukaiņiem patiktu, vairāk augu, koku.
 1) lai skolēni varētu zināt kādas ir kukaiņu un augu sugas; 2) bioloģiskā daudzveidība
 No augiem mēs iegūstam skābekli. Bioloģijā var iet ārā un apskatīt dažādos augus un
 kukaiņus.
 Lai bērni varētu iepazīt.
 Apkārt dzīvot putni, aputeksnēsies ziedaugi
 Izglītībai
 Netraucēt tiem. Vairāk ļaut citur viņiem vairoties.
 nevajag
 tādā veidā varētu mācīt bērnus un būt tuvāk dabai
 Dabasmācību stundās ko pētīt

**4. Vai tu vēlētos, lai skolas pagalmā būtu lielāka dabas daudzveidība
 (vairāk vietējo augu, kukaiņu un putnu)?**

4. Šajā tēmā vecāku aptauju jautājumi nav sagatavoti. Tomēr varat padomāt savai skolai aktuālas tēmas, par kurām noskaidrot viedokli.

5. Pētījums

Izmantojot materiālus no sadaļas **Lielās augu medības**, veiciet dzīvotņu kartēšanu savā skolas pagalmā (tāpat kā skolas vides un apkārtnes tēmā).

6. Ilgtermiņa salīdzinājums

	2015	2016	2017	2018	2019
Skolēni, kas zina, kas ir bioloģiskā daudzveidība (%)					
Skolēni, kas var nosaukt 2 pamatotus iemeslus, kāpēc svarīgi, lai skolas pagalmā būtu liela kukaiņu un augu daudzveidība (%)					
Skolēni, kas var nosaukt 2 veidus, kā mēs varam palīdzēt dabai un veicināt tās daudzveidību (%)					

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar biodaudzveidības tēmu?</i>	• <i>Skolas apkārtnē ir dažādu vietu augi;</i>
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	• <i>Jāturpina domāt par zaļajiem pārgājieniem;</i> • <i>Atrast pie skolas vietu, kur netiek pļauts zālājs, jo tas tiek pļauts regulāri un nevar atrast pļavas augus – pie šī jāturpina darbs.</i> • <i>Skolēni slikti atpazīst skolas apkārtnē sastopamos augus;</i> • <i>Pielikt plāksnītes ar augu nosaukumiem pie lakstaugiem.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	• <i>Vada nodarbības, konkursus par augiem skolas apkārtnē;</i> • <i>Pavasārī Ekopadome dosies uz Kuivižu Mini ZOO, lai iepazītu dzīvnieku sugas.</i>

Klimata pārmaiņas

1. Ievads tēmā

Mūsu pastāvošā sabiedrība izveidota tā, ka gandrīz jebkura rīcība rada papildus CO² – braucot ar autobusu sadedzinām benzīnu, ieslēdzot klasē gaismu tiek sadedzināta gāze Rīgas TEC, bet ēdot pusdienas veicinām vairāk lauksaimniecības mēslojuma ražošanas, kam arī izmanto fosilos resursus. Nevaram visās jomās uzreiz ieviest tīrākas tehnoloģijas, bet mēs vienmēr varam samazināt tās rīcības, kas piesārņojumu rada lieki – radīt mazāk atkritumu, ēst mazāk dzīvnieku un vairāk augu produktu, vairāk braukt ar velosipēdu un iet kājām, taupīt elektrību un ziemā – siltumu.

2. Skolas izvērtējums

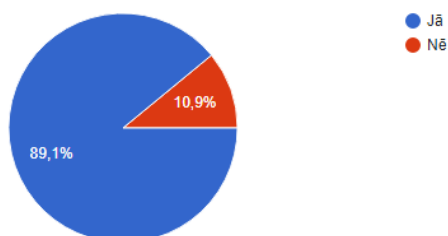
Klimata ietekmju situāciju raksturo Skolas izvērtējuma dati Enerģijas un Transporta tēmās.

3. Paradumu un attieksmju izvērtējums

Iesakām papildus novērtēt skolēnu zināšanas un attieksmi pret bioloģiskās daudzveidības aizsardzību. Šo aptauju izdalīšanu un apkopošanu iesakām uzdot skolēniem, apgūstot datu apstrādes un zinātniskā darba prasmes.

Vai tu zini, kas ir klimata pārmaiņas?
- jā - nē
Ja vari, nosauc 3 sliktas lietas pasaulē, ko klimata pārmaiņas varētu radīt
Vai mūsu ikdienas izvēles var veicināt klimata pārmaiņas?
- jā - nē 1

1. Vai tu zini, kas ir klimata pārmaiņas?

2. Ja vari, nosauc 3 sliktas lietas pasaulē, ko klimata pārmaiņas varētu radīt

nevaru
nezinu
Paaugstināta gaisa temperatūra, daudz mežu deg, gaiss paliek vairāk samaitāts un ne tik veselīga
Sagraut mājas
Paliktu siltāks un kustu ledāji un celtos ūdenslīmenis
1. Vētras 2. Silta ziema
izpostīt zemi
Puldi

Lietus, pērkons/zibens, sniegs

Lielus plūdus, zemes uzkaršanu, dažādu dzīvnieku sugu izmiršanu

Atkustu ledus, paliktu kartāks, izmirtu dažādas augu, dzīvnieku sugas

Tsunami, Udens iztavicesana un Aizdegas daudz kas

Skābie lieti, dažādas katastrofas, piesārņojuma līmeņa celšanās ietekmē klimata izmaiņas, radīto postu gan dzīvniekiem, gan mums pašiem.

kūst lielie ledāji, ceļās strauji ūdens līmenis, kas veicina lielos plūdus, ziemas ir siltas, bet vasaras vēl karstākas.

Sugu samazināšanās, ražas daudzums mainās, plūdus no antarktikas.

Ledāji izkustu un vissur paliktu karsts. Dzīvnieki izmirtu un līdz ar to cilvēki.

Nē.

Izkustu ledus gabali, paliktu plānāks ozona slānis, izmirtu daudz dzīvnieku sugas.

Vulkāni izvirdums.Dabu mēslo.Būtu pasaules gals.

vulkana izvirdumus, planetas uzkaršanu, ledus kusanu.

Sliktāka lieta man liekas pasaulē, ka notiek aplūde

Tie var izraisīt plūdus un sagandēt ūdens kvalitāti un izraisīt klimata sasilšanu.

Straujas un nepiemērotas temperatūras maiņas 2. Dzīvnieku izmiršana 3. Imūnās sistēmas novājināšanās

Mainās vidēja gaisa temperatūra, nokrišņu daudzums un biežāk notiek dažādas vētras.

Nav klimata pārmaiņas

nezin

Global waning

plūdi,karstums,ausktums

vētras, karstums un jūras līmenis ceļas

Appludināt sauszemi,paaugstināt temperatūru un izraisīt dzeramā ūdens trūkumu

laikapstākļus,

Plūdi cunami

....

Vētra ,krusa,pērkons.

Dzīvnieku izmiršanu, ledus izkušanu, augu izmiršanu.

ledus kušanu, straujas laikapstākļu maiņas

mūs oslīciāt, vai nomacēt vai pārkarsēt

Plastmasas daudzums, transportu izmeši un atkritumu nonākšana dabā.

Lielāka tepratūra, zemes trīces, vairāk ugunsgrēkus

globālā sasilšana , plūdi un ledus kluču kušanu

Ledum kūstot, ceļas jūras līmenis,Risks cilvēku veselībai,Izmaksas sabiedrībai un ekonomikai

Vulkāna izvirdumu, globālo sasilšanu, mežu degšana Austrālijā.

saule

nezinu.

Plastmasa. Izplūdes gāzes. atkritumi.

Plūdi,vētras,palielinās mākoņu daudzums

Izcērt mežu piesārņojums daudz atkritumu

Naftas noplūde, vulkāna izvirdums, tornādo, zemeestrīces

globālo sasilšanu, savvaļas dabas apdraudējumu, jūras līmeņa celšanos ledum kūstot, ļoti

slikti ietekmēt cilvēku veselību,

Ledus gabali izkūst. Antarktīdā sniegs izkūst, dzīvniekiem ir par karstu, tiem vajag sniegu. Mainās laikapstākļi.

Zūd dzīvnieku ierastā vide, iet bojā dzīvnieki, kūst ledāji.

Ūdens līmeņa pacelšanās, gadalaika maiņa, vide mainīsies

Zemes pārkaršanu, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās, krasta līniju maiņa

Plūdus

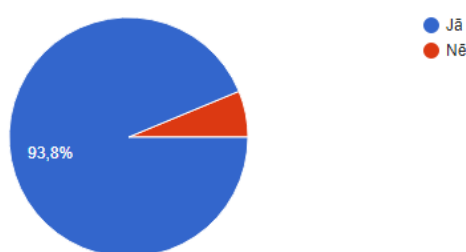
Globālo sasilšanu

ugunsgrēki, plūdi, dzīvnieku izmiršana.

atkritumi

dzīvnieku izmiršanu, laikapstākļu vienvērtīgumu

3. Vai mūsu ikdienas izvēles var veicināt klimata pārmaiņas?

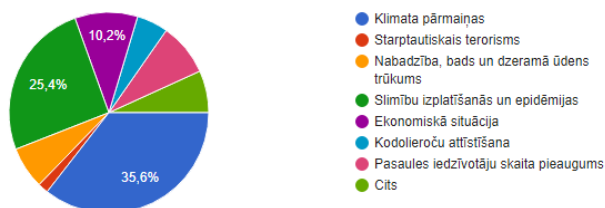

4. Jautājumi vecākiem

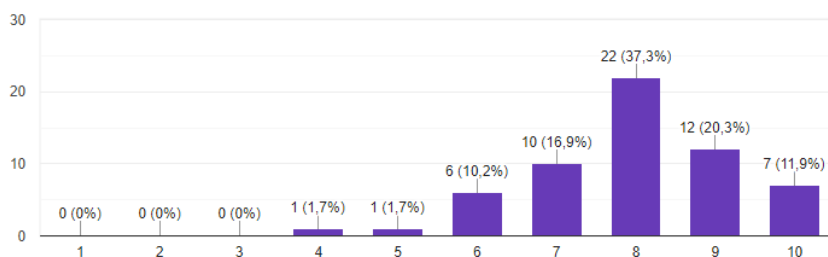
Jautājumu uzdošana vecākiem un atbilžu apkopošana ir samērā laikietilpīga, tādēļ to iesakām veikt tikai Zaļā Karoga līmeņa skolām. Vislabāk vecākiem jautājumus uzdot tieši Gada tēmā (vēlāk arī iepriekšējā Gada tēmā, lai salīdzinātu izmaiņas). **Svarīgi** – Klimata pārmaiņu tēmā jautājumi ir ņemti no Eurobarometra pētījuma, tādēļ lūgums tos neizmainīt, lai tie būtu salīdzināmi ar Latvijas datiem!

Kuru no minētajām jūs uzskatāt par pašu nopietnāko problēmu, kas apdraud mūsdienu pasauli?										
- Klimata pārmaiņas - Starptautiskais terorisms - Nabadzība, bads un dzeramā ūdens trūkums - Slimību izplatīšanās un epidēmijas - Ekonomiskā situācija - Kodolieroču attīstīšana - Militārie konflikti - Pasaules iedzīvotāju skaita pieaugums - Cits										
Vērtējot no 1 līdz 10, cik nopietna problēma, jūsuprāt, ir klimata pārmaiņas?										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Nav nopietna					->		Ārkārtīgi nopietna			
Vai jūs personīgi esat veicis kādu rīcību, lai mazinātu klimata pārmaiņas pēdējo sešu mēnešu laikā?										
- Jā - Nē - Nezinu										
Skatoties nākotnē, cik svarīgi, jūsuprāt, ir Latvijas valdībai uzstādīt mērķus atjaunojamās enerģijas izmantošanas palielināšanai (piemēram, vēja un saules enerģijai) līdz 2030. gadam?										
- Ļoti svarīgi - Diezgan svarīgi - Nav ļoti svarīgi - Nepavisam nav svarīgi										

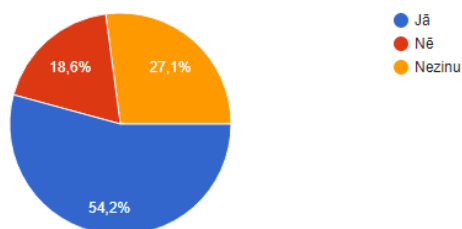
1. Kuru no minētajām jūs uzskatāt par pašu nopietnāko problēmu, kas apdraud mūsdienu pasauli?

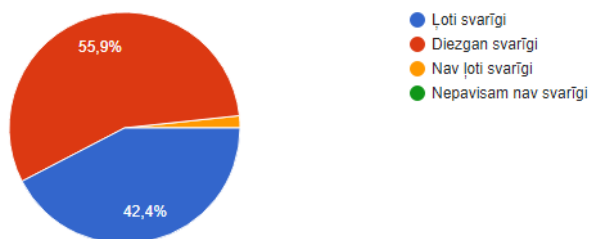
2. Vērtējot no 1 līdz 10, cik nopietna problēma, jūsuprāt, ir klimata pārmaiņas?

3. Vai jūs personīgi esat veicis kādu rīcību, lai mazinātu klimata pārmaiņas pēdējo sešu mēnešu laikā?

4. Skatoties nākotnē, cik svarīgi, jūsuprāt, ir Latvijas valdībai uzstādīt mērķus atjaunojamās enerģijas izmantošanas palielināšanai (piemēram, vēja un saules enerģijai) līdz 2030. gadam?

5. Pētījums

Tāpat kā Enerģijas tēmā, iesakām izmantot Vides izglītības fonda CO2 kalkulatoru, aprēķini skolas radīto ietekmi uz klimata pārmaiņām, uzzini, kurās jomās tā ir lielākā un ko varētu darīt, lai to mazinātu.

Vairāk informācijas – <http://co2.videsfonds.lv/ka-stradat>

6. Ilgtermiņa salīdzinājumam šajā tēmā izmanto CO² informāciju, kas jau parādās pie enerģijas sadaļas.

7. Datu izvērtējums

	Ekopadomes viedoklis
<i>Kas pēc novērtējuma datiem jūsu skolā darbojas vislabāk saistībā ar klimatu?</i>	• <i>Taupam siltumu, enerģiju, ūdeni, papīru.</i> • <i>Mājturības stundās izmantojam vecos apģērbus, lai ražotu jaunus.</i> • <i>Skolēni zina, kas ir klimata pārmaiņas.</i>
<i>Kuros jautājumos nepieciešami uzlabojumi?</i>	• <i>Vajadzētu turpināt runāt ar skolēniem, lai šīs iegūtās zināšanas un iemaņas pārnestu arī ģimenē.</i>
<i>Ko Ekopadome varētu darīt, lai ieviestu šos uzlabojumus?</i>	